

NT B3

Magazine

**Spotify is een moord op
de muziekindustrie**

Ellen Schoenaerts

**Ik heb vaak het gevoel
dat mijn mentale last
een afknapper is voor
andere mensen**

Anna-Livia Smekens

Universiteit
Antwerpen

ACHTERGRONDVERHAAL

- P 19 Fien De Munck
- P 23 Lou Chiarenza
- P 29 Lente Duivelshof

RECENSIE

- P 06 Lente Mellaerts
- P 20 Glory-Anne Van Troyen
- P 21 Staf Kerremans
- P 34 Daphne Wouters

INTERVIEW

- P 03 Zanna Cornelis & Jo Storms
- P 07 Janne De Jaeger & Ella-Marie Jacques
- P 13 Liesbeth Vandenbroucke & Sanne Verhelle
- P 17 Tiebe Vercauteren & Sofie Braeken
- P 25 Enna Mertens & Marte Jacobs
- P 31 Emma Moyson & Anouck Kesselaers
- P 37 Jolien Mariën & Lisa Vermeulen

NECROLOGIE

- P 05 Stan Verrept
- P 11 James Bramley
- P 12 Zanna Cornelis
- P 22 Nadia Dahchouri
- P 24 Delia Dascalu
- P 27 Malou Dehaudt
- P 33 Ella-Marie Jacques
- P 35 Jolien Mariën
- P 39 Marth Jespers
- P 40 Anouck Knesselaers

BLOG

- P 9 Jitse Debruyn

COLUMN

- P 16 Roos De Voeght
- P 28 Erjon Kloeze
- P 30 Axelle Rootsaert
- P 36 Enna Mertens

INTERVIEW

Zanna Cornelis
& Jo Storms

Peter de Caluwe: “Je moet mensen toestaan om letterlijk deel te worden van het verhaal”

Als kersvers algemeen directeur van LOV2030, het Leuvense culturele project in 2030, wil Peter de Caluwe bouwen aan 'een duurzame legacy van cultuurparticipatie, gebaseerd op sociaal engagement'. Na twintig jaar aan het hoofd van De Munt in Brussel kiest hij bewust voor een project dat nauw aansluit bij zijn ideeën over participatie en gedeeld leiderschap.

De Caluwe beseft dat zijn carrière heel anders had kunnen lopen. Na zijn studies letteren en wijsbegeerte deed hij namelijk screentests bij de openbare omroep, waar hij over een radiostem bleek te beschikken. Maar hij ging een andere richting uit. Hij bouwde een lange carrière uit in de operawereld en stond twee decennia aan het hoofd van De Munt. “Mijn operaverhaal is nu af”, zegt hij vastberaden. Wat hij daarna zou gaan doen, was een tijdlang onduidelijk.

Tussen het praten door bestelt hij een pannenkoek – een late lunch die meteen verraaft hoe snel zijn agenda alweer volloopt –, want amper zeven maanden na het einde van zijn mandaat bij De Munt start hij als algemeen directeur van LOV2030: “De timing was perfect”, zegt hij alsof hij het zelf nog niet helemaal kan geloven.

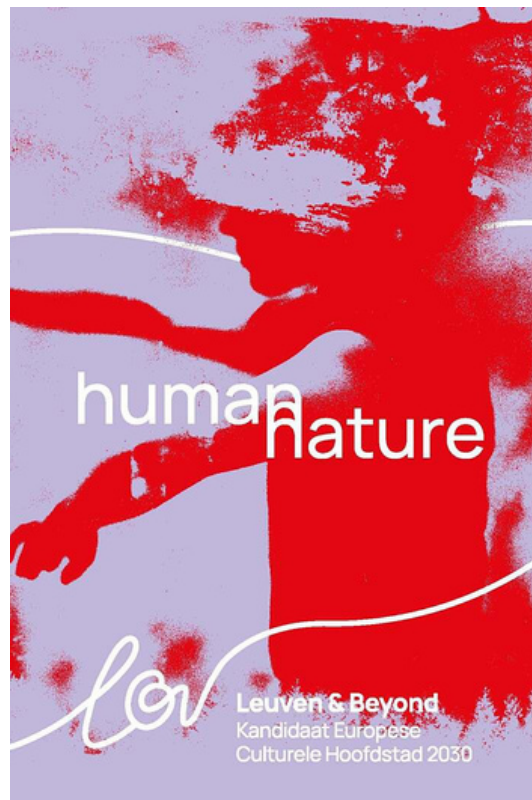
Dezelfde taal

De Europese Unie verkiest elk jaar drie steden tot Europese Culturele Hoofdstad om onze culturele rijkdom en diversiteit in de kijker te zetten.

Naast Cyprus en Montenegro mag in 2030 ook België een stad leveren. Na een spannende selectie haalde Leuven het van Molenbeek en Namen.

De Caluwe ontdekte de vacature eerder toevallig. “Ik dacht aanvankelijk dat de auteurs van het bidboek (het officiële dossier waarmee Leuven en Oost-Vlaanderen zich kandidaat stelden, red.) het project zouden voortzetten, zij waren immers de architecten. Maar er werd besloten dat anderen de plannen moesten gaan uitvoeren. Ik werd hier een paar dagen voor de deadline attent op gemaakt en besliste me kandidaat te stellen.” Hij kreeg de keuze tussen de artistieke en algemene leiding en koos bewust voor die laatste. De artistieke teugels komen in handen van Els de Bodt, directeur van het Antwerpse jeugdtheater hetpaleis. “We spreken dezelfde taal en dat geeft vertrouwen.”

“De natuur discrimineert niet: ze weet dat we elkaar nodig hebben.”

De cover van het bidboek van LOV2030. © Lore Stessel

Van top-down naar bottom-up

Hoewel de functie onverwacht kwam, sluit ze naadloos aan bij de zoektocht die de Caluwe al jaren bezighoudt: hoe je meer kan vertrekken vanuit publieksparticipatie en inclusiviteit; vanuit een bottom-up- of grassrootsverhaal. “Dat was binnen De Munt nauwelijks realiseerbaar. De opera kent nu eenmaal een bepaald publiek en blijft toch eerder gebonden aan een top-down-structuur.” Maar ook daarbuiten bleek het moeilijk: “Ik had dan wel ideeën, maar vond nergens middelen. Die zitten noch bij onderwijs, noch bij cultuur. Nu zit ik plots helemaal in de richting die ik voor ogen had.”

Een van de kernbegrippen van LOV2030 is dan ook ‘inclusiviteit’. Het centrale thema, ‘human nature’, verbeeldt hij als een boom: “Die heeft een hoofdwortel, maar is tegelijk zo sterk vertakt en verbonden met andere vegetatie dat hij niet alleen kan leven. De natuur zou dus nooit discrimineren: ze weet dat we elkaar nodig hebben. Dat is een mooi beeld voor verbondenheid tussen mensen.”

Deel van een groter geheel

Vooral jongeren dreigen dat besef te verliezen in een instabiele geopolitieke context, vindt hij. "Door hen actief te betrekken, in een samenhangproject bijvoorbeeld, wordt op een laagdrempelige manier duidelijk dat je meer kan bereiken door je stem bij te dragen aan een groter geheel, waardoor je harmonie bereikt. Ik denk dat dat een enorm sterke boodschap is, zeker in een defensieve maatschappij als de onze."

Je moet hen toestaan om letterlijk deel te worden van het verhaal en hen het mee vorm te laten geven."

Deze visie weerspiegelt zich in de veelgeprezen leiderschapsstijl van de Caluwe. Hij verwijst naar het verhaal van Mozarts opera 'La clemenza di Tito': "Als leider moet je empathisch en vergevingsgezind zijn. Je moet moreel de sterkste zijn en je eigen mening niet op de eerste plaats zetten."

Els De Bodt (links) en Peter de Caluwe (rechts), directeurs van LOV2030. © Stad Leuven

We moeten kunst en cultuur inzetten als offensieve middelen. Ze geven ons een sterke basis om meer te weten over onszelf, waar we vandaan komen en hoe we met elkaar samenleven. Dat is noodzakelijk voor ons welzijn. Anders loopt het hier binnenkort als in Amerika. Daar groeit nu een generatie op met een heel beperkt kader, dat voor een groot deel bepaald wordt door social media en de evangelische kerk".

Toch staat cultuurparticipatie vandaag ook bij ons onder druk, stelt de Caluwe. "Door subsidiekortingen richten cultuurhuizen zich steeds meer op hun kerntaak, en professionele artiesten werken niet altijd graag samen met amateurs. Toch verwacht iedereen dat ze het er maar gewoon bijnemen. Leuven wordt daarom een laboratorium: we onderzoeken hoe je de vierde wand kan weghalen door mensen écht te laten participeren."

Dat laatste sluit naadloos aan bij het concept van co-creatie, waar Leuven bovendien radicaal voor kiest. Dat heeft invloed op de manier waarop de Caluwe zijn nieuwe functie zal invullen: "Ik moet luisteren naar de groep en uiteindelijk samen beslissingen nemen. Dat is een totaal andere manier van leidinggeven dan dat ik gewend was in De Munt."

Maatschappelijk effect

Waar hij vooral op hoopt? Dat het project meer oplevert dan een cultureel feestjaar. "Ik hoop dat er een duurzame legacy ontstaat van cultuurparticipatie, gebaseerd op sociaal engagement en met aandacht voor ecologische transitie." Volgens hem is Leuven daar de ideale voedingsbodem voor. "Het hele verhaal is er doorgedrongen op alle niveaus: van de universiteit tot de stad en van culturele tot economische spelers."

Maar het is vooral een project van de burgers, gedragen door de politiek, wat niet vanzelfsprekend is."

Hiermee verwijst hij naar het gebrek aan een overkoepelend cultuurbeleid in Brussel, wat hij ten eerste betreurt.

Op naar Leuven dus. Het team is ondertussen compleet en het traject van LOV2030 kan nu beginnen kantelen van concept naar project. In het bidboek staan een zestigtal projecten die je online kan bekijken (www.lov2030.be, red.), al is het nog niet helemaal duidelijk welke daarvan ook effectief gerealiseerd zullen worden. "Ook hier zal rekening moeten worden gehouden met budgetten", zegt de Caluwe nuchter.

"We zullen fouten maken, en sommige dingen zullen niet lukken. Maar het belangrijkste is dat de investering is gemaakt om het op een andere manier te doen."

De organisatoren mikken op 3 miljoen extra bezoekers. Voor de Caluwe ligt de nadruk toch elders. Het project is voor hem geslaagd als blijkt dat de hele inspiratie en het hele parcours dat gereden zal worden, ook daarna blijft doorwerken: "We zullen fouten maken, en sommige dingen zullen niet lukken. Maar het belangrijkste is dat de investering is gemaakt om het op een andere manier te doen en daarmee een nieuw model op te zetten voor de toekomst."

Hij glimlacht. "Misschien zit ik nog in mijn wittebroodsweken", zegt hij, maar de voldoening is onmiskenbaar: "Als ik mezelf zo hoor praten, ben ik echt in een perfecte positie terechtgekomen. Dit is precies waar ik altijd voor gevochten heb. Eindelijk kan ik ermee aan de slag."

Eliane Rodrigues had maar een levensdoel: “muziek delen met anderen”

Gisterennacht nam de Vlaamse klassieke muziekwereld afscheid van een van haar grootste pianisten: Eliane Rodrigues. Muziek was voor haar bovenal een medium om verbinding te creëren en liefde te tonen.

Amper een week geleden diagnosticeerden de dokters van het UZA in Antwerpen een longontsteking bij Eliane Rodrigues, waarna haar toestand snel verergerde. Gisterennacht kwam het bericht dat de bevlogen pianiste en docente op 66-jarige leeftijd is overleden in het ziekenhuis. Tijdens haar leven inspireerde ze haar medemensen mateloos met haar menslievende pedagogische visies en haar pianospel: “Alles wat de luisteraar hoort, is een libel die door eeuwig blauwe luchten fladdert”, aldus Frans Verleyen in Knack.

Internationaal succes verzekerd

Rodrigues groeide op in Brazilië en bleek al snel een wonderkind aan de piano: “Het ging eigenlijk vanzelf.” Op driejarige leeftijd componeerde ze haar eigen muziek en op haar zes jaar debuteerde ze op televisie met het elfde pianoconcerto van Haydn, in re groot. Later verhuisde ze voor haar pianostudie naar België, waar ze in 1983 laureate werd van de Koningin Elisabethwedstrijd. Tijdens de finale maakte ze indruk met haar vertolking van Beethovens vierde pianoconcerto: “een uitvoering die een beter mens van je maakt”, aldus commentator Robert Groslot. Haar internationaal succes was verzekerd.

Rodrigues als docent

Daarnaast begon Rodrigues in België met lesgeven in het deeltijds kunstonderwijs, waar ze haar persoonlijke pedagogische visie ontwikkelde: “Ik zet de leerlingen bij elkaar en doe dingen met hen waarvan ik denk dat ze belangrijk zijn voor hun ontwikkeling in het algemeen.”

Zo spoorde ze haar leerlingen aan om hun eigen mening te geven, om te voelen en om hun persoonlijkheid te vinden. Kortom: om mens te zijn, “want daar begint het.” In 1990 werd ze docente piano aan het Koninklijk Conservatorium Antwerpen, waar ze bleef benadrukken dat artistieke en persoonlijke ontwikkeling onlosmakelijk verbonden zijn. Ze leerde dat alle studenten hun eigen onzekerheden en geschiedenis meedragen en voelde zich bevoorrecht om hen te helpen openbloeien tijdens hun muziekstudie.

“Zo’n piano-opleiding mag geen pijn doen, maar dien je als een vorm van vrede te ervaren”, vond Rodrigues. Om dit mogelijk te maken, organiseerde ze voor haar studenten extra groepslessen, concertjes en uitstappen die hun de kans gaven om zich te ontplooiën tot kunstenaars in verbinding met zichzelf en met anderen.

Muziek die verbindt

Rodrigues’ initiatieven beperkten zich niet tot haar studenten. Ze benutte elke gelegenheid om via haar muziek mensen te verbinden: “Kunst is mensen voeden met vitamines”, zei ze vorige maand nog in een interview met Klassiek Centraal. Het waren vitamines die haar publiek telkens mateloos inspireerden. Aldus Bart Stouten over een van haar cd’s: “Voor mij is het een donkere, bewolkte hemel na een regenbui, waar de zon doorheen probeert te breken”; een omschrijving waarin ongetwijfeld veel luisteraars zich kunnen vinden.

Toen de coronapandemie toesloeg, organiseerde Rodrigues wekelijks livestreams op Facebook waarmee ze haar luisteraars trakteerde op een van haar wonderlijke concerten. Op deze manier creëerde ze met haar muziek verbinding die geografische grenzen oversteeg. Bovendien kon zo ook wie minder vertrouwd is met klassieke muziek, er eens van proeven.

Rodrigues omschreef haar enige levensdoel als volgt: “Muziek delen met anderen”, en dat heeft ze gedaan. Met haar muziek laat ze een geschenk achter dat troost kan bieden aan haar nabestaanden. Op haar uitvaart, die op 7 maart plaatsvindt, zullen de aanwezigen daarom samen luisteren naar haar uitvoering van het eerste pianoconcerto van Chopin.

Hiroshima mon amour

Niets gezien alles gevoeld

Geen ontsnappen aan de akelige actualiteit: 'Hiroshima mon amour' (1959) slaat tot op vandaag in als een bom. Terwijl landen als Oekraïne, Palestina en Soedan in de wereld lijken te verzwelgen onder een puinhoop van oorlog en geweld, leven we in België schijnbaar onverstoord verder.

We staren verkrampd naar de grillige realiteit wanneer we het nieuws consumeren. Iets ondernemen doen we echter niet. De film 'Hiroshima mon amour' verbeeldt die verlamde houding naar een afstand tussen kijken en begrijpen. Zo worstelen de vrouw uit Nevers en de man uit Japan beiden met een trauma, althans gelooft zij te vatten wat de man doorstaan heeft. "Je hebt niets gezien in Hiroshima. Niets", vertelt de man. "Ik heb alles gezien. Alles", antwoordt de vrouw voortdurend in tegenspraak terug.

"We hunkeren ernaar te begrijpen wat de ander voelt, maar kunnen dat gevoel onmogelijk vatten."

De poëzie van misverstand

De dialogen in de film blijven ritmisch en mysterieus. Ze benoemen wat ze zien, maar vertellen nooit wat er gaande is. Verder strookt de tekst niet altijd met wat er op scherm wordt getoond. Herinnering overstemt realiteit. Een briljante stilistische keuze van Resnais die ons confronteert met de pijnlijke waarheid: we hunkeren ernaar te begrijpen wat de ander voelt, maar kunnen dat gevoel onmogelijk vatten.

Verknipte beelden, verknipte geesten

Bovendien is de montage zo verknipt als de coherentie tussen beeld en tekst. Weer een mooie, consequente doorvoering die de film een psychologische diepgang bezorgt. Resnais dwingt ons de onbetrouwbaarheid en hardnekkigheid van herinneringen te ervaren. Ze dringen zichzelf op, en durven zonder pardon de werkelijkheid te verstoten.

Een cyclus zonder einde

Zo verkent 'Hiroshima mon amour' niet alleen de paradox tussen kijken en begrijpen, maar ook tussen weten en vergeten. De cyclus waarin de mens, al dan niet bewust, lijkt te verdwalen, lijkt oneindig lang. Misschien raakt 'Hiroshima mon amour' daarom nog altijd: het toont tegelijk de nood aan begrip en de onmogelijkheid ervan.

INTERVIEW

Janne De Jaeger
& Ella-Marie Jacques

“Ik heb weinig ambitie om meer dan ‘semi-bv’ te worden”

Meer dan een jaar geleden zag Vlaanderen in een bloedstollende finale hoe de rustige Alexy met de prijzenpot van De Mol ging lopen. Sindsdien is de storm rond het vorige seizoen gaan liggen. Na afloop van het nieuwe seizoen blikken we nog eens terug op zijn avontuur.

Heb je nog een goede band met de andere kandidaten?

“Ja, de band is echt absurd goed eigenlijk. We spreken bijna elke maand nog met de hele groep af.

“Ik had niet verwacht dat we met tien zo’n hechte groep zouden worden”

Als er iemand op café gaat, laat die dat weten, dus we zien elkaar echt veel. Dat is heel prettig: ik had niet verwacht dat we met zijn tien zo’n hechte groep zouden worden.”

Je won een prijzenpot van bijna 28.000 euro. Je zei dat je je medekandidaten ging meenemen op weekend. Is dat al gebeurd?

“Dat was toevallig vorig weekend. Ik huurde een huisje in Gent, deed de boodschappen en betaalde de brunch. Dat was enorm leuk. Altijd als we met tien afspreken, spelen we uiteindelijk spelletjes samen. Meestal spelen we Secret Hitler. Dat is zoals Weerwolven, maar dan nog heftiger. De fascisten spelen tegen de liberalen. Iedereen gaat daar heel hard in op en er wordt geroepen: ‘Nee, jij zijt een vuile fascist gij!’.”

Je zei ook dat je naar Zuidoost-Azië ging reizen. Heb je dat al gedaan?

“Dat was initieel mijn plan, maar omdat De Mol al in Thailand plaatsvond, wou ik ergens anders naartoe. Het idee was dan om naar Zuid-Amerika te gaan. Volgend jaar ga ik dat doen, want ik ga mijn masterproef schrijven in Santiago in Chili. Zo beëindig ik mijn studie ingenieurswetenschappen aan de Universiteit van Antwerpen, en kan ik me daarna focussen op mijn lerarenopleiding aan de Karel de Grote Hogeschool.

FOTO - Alexy Klilozo

Heb je tips voor mensen die willen meedoen in volgende seizoenen?

“Ik krijg die vraag vaak en vind het moeilijk om tips te geven daarvoor, want ik heb niks speciaals gedaan in mijn ‘mollicitatie’. Veel mensen maken een grappige video of ze doen iets gek om op te vallen. Ik denk dat het belangrijkste is om gewoon jezelf te zijn en te laten zien wie je bent. Je moet ook wel geluk hebben, want er proberen veel mensen mee te doen. Mijn advies zou zijn: “Blijf je inschrijven, want ik heb me ook vier keer moeten inschrijven voor ik mee mocht doen.”

In eerdere interviews vermeld je dat je van nature rustig bent. Heeft dat je geholpen in het spel?

“Zeker wel. Ik denk dat het me vooral hielp bij de testen. Voordat we de test moesten invullen, zaten we samen. Iedereen zat dan zijn boekje te blokken en te vergaan van de stress, terwijl ik eigenlijk redelijk rustig was. Ik wist wat in mijn boekje stond en dacht dat Sarah de mol was. Zo heb ik altijd mijn test ingevuld, dus ik denk dat mijn rust ervoor heeft gezorgd dat ik minder foutjes maakte.”

Je was de jongste deelnemer. Hoe was die ervaring?

"In het begin was dat wel intimiderend, want ik vond het moeilijk om in te schatten of de groep me wel serieus zou nemen. Ik was ook bang dat medekandidaten over mij gingen praten als we de teams moesten verdelen, maar eigenlijk viel dat mee. Dat lag ook aan de groep. Het was een hele lieve groep en iedereen luisterde naar elkaar."

Je zat vroeger bij de Pleplo, een Chirogroep. Heeft de ervaring bij de jeugdbeweging je geholpen tijdens De Mol?

FOTO - Alexy Kiloza

"Daar had ik eigenlijk nog nooit bij stilgestaan. Misschien wel. Dat waren ook altijd spelletjes in groep, maar dat waren nooit doordenkspelletjes. We kwamen altijd gewoon één namiddag samen en de spelletjes waren redelijk simpel. Dat groepsgegeven zat er wel in, maar voor het spel heeft het me niet heel erg geholpen."

Wat verraste je het meeste aan de productie van De Mol?

"De grootste verrassing was hoe gigantisch het team is. Dat is niet normaal. Na de eerste opdracht kwamen wij in een chique kamer terecht en zaten we aan een lange tafel. Aan de kant die niet op beeld kwam, stond de hele crew. Dat was absurd. Het was ook een van de eerste momenten dat we op beeld kwamen en er stonden zestig crewleden mee te kijken op monitors. Dat was heel indrukwekkend om te zien."

Heb je het gevoel dat je jezelf kan zijn met al die camera's en al die mensen?

"In het begin was dat wel moeilijk, want ik voelde me heel bekeken. Tijdens de opdrachten ging ik wel heel erg in het spel op en vergat ik dat ook een beetje. We leerden de mensen van de crew ook kennen, waardoor dat minder intimiderend werd. We wisten wie er achter de camera stond."

Is er iets gebeurd achter de schermen dat Sarah extra verdacht maakte?

Er is niet echt één ding dat super

verdacht was, maar we moesten veel wachten. Op die momenten speelden we vaak spelletjes. Er was een avond waarop we allemaal samen poker speelden. Daar heb ik echt veel uit geleerd. Het was voor de meesten de eerste keer. Ook voor Sarah, maar ze was al aan het bluffen voor ze de regels kende.

Had je de beroemdheid die gepaard ging met een Mol-deelname, onderschat of overschat?

"Die had ik zwaar onderschat. Ik dacht wel dat mensen mij gingen herkennen op straat, want ik keek ook naar De Mol en als ik iemand zie, denk ik ook: 'Ah, da's die van De Mol', maar ik verwachtte niet dat mensen echt om foto's zouden vragen. Ik was bijvoorbeeld op de Gentse Feesten en Pukkelpop en dat lukte echt niet. We konden nergens naartoe: ik werd altijd tegengehouden door een hoop mensen rondom mij."

Hoe ga je er dan mee om als veel mensen een foto komen vragen?

"In het begin voelde het redelijk gek, maar daarna begon dat soms wel lastig te worden en wou ik liever alleen met mijn vrienden naar een feestje wandelen. De keren dat het heel veel mensen waren, heb ik dat moeten ondergaan, maar uiteindelijk was dat ook nog wel prettig. Iedereen was enthousiast over De Mol en ze vonden het leuk om mij te zien. Als ik nu op feestjes of op café ben met vrienden, dan hebben die de instructie om mij twee minuten te laten babbelen met iemand en dan moeten ze mij komen halen. Ik heb ook eens meegemaakt dat ik op de luchthaven op mijn vriendin aan het wachten was en dan kwam er iemand met videochat naar mij. Ze had haar kinderen aan de telefoon en zei: 'Kijk, kijk, dat is hij!'. Dat was wel gek, maar het hoort erbij en dat wist ik ook wel."

Heeft je deelname deuren geopend?

"Er zijn mij wel wat dingen aangeboden, zoals een helikopter-vlucht of een vijfsterrendiner, maar dat zijn allemaal dingen die me niet echt interesseren. Die dingen heb ik altijd doorgeschoven naar medekandidaten. Ik heb dus wel wat aanbiedingen gekregen, maar ik heb weinig ambitie om meer dan 'semi-bv' te worden."

Ga je zelf ook kijken naar De Mol volgende week?

"Absoluut! Mensen vinden dat altijd grappig, maar ik heb het gevoel dat ik een seizoen heb gemist. Ik wist al wat er ging gebeuren en wie de mol was. Vorig jaar zat ik in de zetel tussen mijn familie gewoon te wachten tot er iets ging gebeuren. Ik ben echt blij dat ik De Mol opnieuw op tv kan zien en verrast kan worden door de proeven en wendingen."

Het verhaal van een studente met een eetstoornis

Studeren met een eetstoornis is niet vanzelfsprekend, maar we moeten vooral af van het taboe dat er nog altijd rond hangt. Tijd om alle ervaringen eens te bundelen.

Volgens de meest recente enquête van Eetexpert, het Vlaamse Kenniscentrum voor eetstoornissen en eetproblematieken, worstelen 10,1% van de jongeren (tussen 15 en 24 jaar) met een eetstoornis. Met de recente internationale Eating Disorders Awareness Week (23 februari tot 1 maart 2026) in het achterhoofd, en de wereldwijde Wereld Eetstoornisdag (2 juni) voor de boeg, lijkt dit een uitstekend moment om stil te staan bij wat een eetstoornis nu net omvat.

Anorexia en mijn studie

Laat ik beginnen met te stellen dat 'AN' een goede beschrijving is van mijn pad op dit moment. Het zal je niet verbazen dat dit in de eerste plaats staat voor 'anorexia nervosa', de eetstoornis waar ik op dit moment tegen vecht. Daarnaast kan de afkorting geïnterpreteerd worden in haar officiële vorm: Algemeen Nederlands. Dit sluit aan bij mijn richting. Ik studeer namelijk Nederlandse en Engelse Taal- en Letterkunde aan de Universiteit van Antwerpen.

Energie en concentratie

Studeren vraagt veel motivatie, concentratie en energie. Laten dat nu net drie zaken zijn die ook een eetstoornis van je verlangt. Dit wordt bevestigd door de Nederlandse Patiëntenvereniging voor Eetstoornissen.

Het is dan ook cruciaal om te zoeken naar een balans tussen jouw studies en jouw herstel, want beide zijn belangrijk. Een noodzakelijk besef hierbij is echter wel dat jouw herstel een essentieel element is voor een aangename studietijd. Als ik het lastig heb met eten, dan probeer ik te denken aan de toekomst. Ook op het vlak van studeren werkt dit. We zijn nu aan het studeren om hierna het beroep uit te oefenen dat we willen bereiken. Dat beroep zit namelijk in het beeld van jouw leven dat je eventueel hebt. Zonder eten geraak je er niet, geloof me. Je krijgt energie, en de motivatie en concentratie volgen vanzelf.

Tijd en beweging

Naast het energetische aspect heb je natuurlijk ook nog de tijd. Mijn dagen duren heel lang: ik sta vroeg op en ga best laat slapen. Of dit met mijn eetstoornis te maken heeft? Jazeker. Ik heb namelijk enorm te kampen (gehad) met bewegingsdrang. De uren sport die ik moest halen op een dag, waren mijn topprioriteit. Ik zette hiervoor mijn slaap, maar evengoed mijn schoolmomenten en mijn sociale afspraken opzij. Hierdoor kwam ik bij bepaalde taken in tijdsnood. Alsof het allemaal nog niet genoeg was, kreeg ik er dus nog een extra portie stress bovenop.

Bewegingsdrang is een vies kwaaltje. Het is cruciaal dat je hierbij beseft dat geen enkel lichaam gemaakt is om elke dag grote hoeveelheden beweging uit te voeren. Laat jouw hoofd dus niet zot maken door dat stemmetje dat zegt dat je vanachter je bureau moet komen om te sporten. Geloof me, studeren en werken voor school verbranden evengoed energie.

Ter conclusie en als een reminder: je hebt eten nodig om te studeren. Eten geeft je energie, motivatie en concentratie, wat uiteindelijk ook zal uitdraaien in zelfvertrouwen en veerkracht. Dat heeft een positieve impact op je resultaten, waardoor studeren ook weer veel aangenamer wordt. Laat jouw eetstoornis je niets anders wijsmaken!

Hoe herstel je van een eetstoornis?

Ja, wat een vraag. Ik heb maandenlang geloofd dat het antwoord op deze vraag simpel was: "Niet." Niets is minder waar, want je kan herstellen, en je zal herstellen. Je hebt simpelweg geen andere optie. Mijn zorgtraject verloopt volledig ambulante. Ambulante zorg betekent dat je het dagelijkse leven gewoon kan voortzetten, gecombineerd met regelmatige afspraken met specialisten. Binnen dat zorgtraject heeft iedereen, waaronder jij, een eigen functie. Mijn vader heeft het ooit beschreven als een schip.

De metafoor van het herstel

De diëtiste is verantwoordelijk voor de olie. Zolang het schip olie heeft, kan het vooruitgaan. Met andere woorden: de diëtiste zorgt ervoor dat ik minstens de juiste hoeveelheid voeding opneem om door te kunnen gaan. De dokter is de "chief engineer", of de technische verantwoordelijke. Zonder haar zou het schip zinken, omdat de status niet meer in orde is. Dat is ook hoe het verloopt in het herstel: de dokter controleert de parameters (hartslag, gewicht, bloeddruk). Ze zorgt er dus voor dat ik niet in een urgente en levensbedreigende situatie terechtkom.

De psycholoog is de eerste stuurman. Deze staat altijd naast de kapitein en is verantwoordelijk voor de navigatie en ondersteuning. Ook dat is een mooie metafoor: jouw psycholoog gaat mentaal met je aan de slag en gaat op zoek naar manieren om te winnen van de stem van de eetstoornis. Deze sessies zijn zwaar en confronterend, maar zonder de kern van de ziekte aan te pakken, ga je nooit volledig kunnen herstellen.

Tot slot sta jij er, als kapitein van je schip. Jij bepaalt de weg, jij bepaalt jouw bestemming. Op dit moment is jouw schip instabiel, je hebt dus je bemanning nodig. Als dat allemaal achter de rug is, zal je bemanning er wel nog voor je zijn, maar kan je het weer alleen. Ik ben zelf nog niet op dat punt, en misschien schrijf ik het hier neer om mezelf er nog eens van te proberen overtuigen, maar ik geloof erin, en dat is wat jij ook moet doen.

Als je vanop je schip goed kijkt (de één zal wat beter moeten zoeken dan de ander), dan zal je de bestemming zien naderen. Als je dan nog eens goed kijkt, dan zal je zien hoe jouw hele omgeving je aan het opwachten is op het strand. Ze springen, juichen, lachen en genieten. De zon schijnt, en je kan weer warmte voelen (letterlijk en figuurlijk). Je hebt het gedaan, je bent er geraakt. Je was toch sterk genoeg.

Je kan je leven weer oppikken. Ga genieten van die koffie in de zon, vergeet geen stukje kriekenvlaai erbij, en geniet diezelfde avond maar van dat goed pakje friet met een lekker sappig vleesje. Maar vooral, zeg daarna tegen jezelf: "Ik ben moe, ik ga niets meer doen en gewoon in mijn bed liggen, met dat lekkere stukje chocolade."

Ik weet dat het laatste stukje onrealistisch lijkt, ik ben zelf ook nog niet op het punt aangekomen dat ik dit geloof, maar ik besef wel dat dit punt er komt, en dat is belangrijk. Want zeg nu zelf, hoe fijn klinkt het wel niet?

NECROLOGIE

James Bramley

Et tu, Ben?

“Alea iacta est” – de teerling is geworpen. Dat verklaarde Bart De Wever de ochtend voordat hij op de trappen van het Brusselse Paleis der Natie werd neergestoken. Als classicus kende hij het verhaal. Hij wist hoe het eindigt wanneer een groots man grootsere woorden spreekt over de afschaffing van de Senaat. Wat hij niet wist, was dat hij hetzelfde lot zou ondergaan. Dat ook hij, daar op de koude stenen, die laatste zin zou uitspreken: “Et tu, Ben?”

“Vrienden, Belgen, landgenoten, leen mij uw oor,” zo opende Theo Francken zijn speech om Bart De Wever te herdenken. “Ik ben hier om Bart De Wever te eerbiedigen, niet om hem te prijzen.” Een lofzang kreeg De Wever dus niet: hij was een ambitieus man, “[en] voor die ambitie heeft hij geboet”. Toch rouwt het land: “Ons hart ligt daar in de kist bij De Wever, en wij, wachtenden, verwijlen tot het ons wederkeert.”

Ad astra per aspera

‘Langs de moeilijkste weg naar de sterren’: Bart De Wevers levensmotto en modus operandi. Altijd trouw aan zijn principes marcheerde hij naar de overwinning. Provocerend en tegendraads ter harte hield hij voet bij stuk: “Ik dweeptte als puber nu eens met extreemrechts, dan weer extreemlinks. [...] Als ik maar kon provoceren.” Als student organiseerde hij betogingen puur om het protest: “Het leuke aan student zijn is dat je onnozele ideeën kan uitvoeren, maar er niet op wordt afgestraft.” Die dwarse geest nam hij mee in het politieke landschap van Vlaanderen en België.

Ruim twee decennia was hij partijvoorzitter van de N-VA, een periode waarin hij zijn partij stevig verankerde in de Vlaamse politiek. Toen hij uiteindelijk nota bene in 2025 eerste minister van België werd, kwam er een eind aan het bestuur van de eeuwige voorzitter.

“De lafaard sterft vele malen voor zijn dood; de dappere proeft de dood slechts eenmaal”, aldus De Wever. Of hij werkelijk dapper of lafhartig was, laat zich moeilijk eenduidig beantwoorden. Zijn politieke ambities – waaronder de zevende staatshervorming, die de Senaat beoogde af te schaffen – toonden zowel zijn bereidheid tot compromis als zijn hardnekkige trouw aan zijn Vlaams-nationalistische kernprincipes.

Vicit vim virtus

“Ik geef toe, ik heb een banaal en vervelend familieleven. Ik ga wandelen in Beieren, drink er bier en zing er met mijn kinderen. Als het u kan geruststellen, ik doe dat soms ook in Frankrijk.” Achter de politieke figuur schuilde inderdaad een ‘banale’ familieman. Zelf miste hij de nabijheid van zijn vader: “Ik zou dat willen inhalen, maar het is niet meer mogelijk.” Misschien verklaarde dat iets van zijn gedrevenheid: wat hij zelf gemist had, wilde hij overvloedig doorgeven. Toen zijn vrouw ziek werd, nam hij de huishoudelijke orde over. Bovendien haalde hij aan het begin van zijn ministerschap een nieuw familielid in huis: Maximus Textoris Pulcher, die al snel een internetfenomeen werd. “Dan zal ik maar de man des huizes zijn,” liet kat Maximus weten op Instagram, poserend met zijn typische ‘grumpy face’.

Bart De Wever hield van gezelschapsspelletjes – al moet men daar het woord ‘spel’ met enige voorzichtigheid hanteren. “Hij deed graag alle spelletjes waarmee te winnen viel. Vaak was dat Risk, maar evengoed Scrabble of schaken. Dan was het alsof hij een aan- en uitknop had. Wanneer hij speelde, was hij hypergeconcentreerd en deed er alles aan om te winnen.” Toch bleek hij niet onaantastbaar: zelfs aan de keukentafel kostte zijn ambitie hem menig overwinning.

Als vader en echtgenoot laat Bart De Wever vier kinderen en een vrouw achter. De politicus in hem mikte op een plaats in de geschiedenisboeken als ongeslagen winnaar; in zijn familiekring staat hij bekend als slechte verliezer. Misschien zou hij, mocht het nog kunnen, liever één laatste spel Risk verliezen, als hij daarmee nog één banale avond kon winnen.

De uitvaart vindt volgende week woensdag plaats in intieme kring.

Dries kleedt voortaan de hemel - en die bloeit als nooit tevoren

Na vier decennia carrière aan de top van de modewereld was Dries Van Noten helemaal klaar voor zijn volgende avontuur. In zijn recent verworven Palazzo Pisani Moretta in Venetië zou hij weldra een nieuw cultureel non-profitinstituut openen. Maar het mocht niet zijn: op 5 mei blies hij zijn laatste adem uit in de bloementuin van zijn vakantieverblijf aan de Amalfikust.

Dries Van Noten werd in 1958 geboren in een kleermakersfamilie en droomde ervan om als 'jonge gast uit Antwerpen' een stem te krijgen in de modewereld. Die droom maakte hij waar. Als meest toonaangevende lid van de Antwerpse Zes legde hij een indrukwekkend parcours af. Daarbij bleef hij steeds trouw aan zijn eigen normen en waarden en zwom hij op verschillende vlakken tegen de stroom in.

Eigenzinnige workaholic

Zo deed Van Noten met zijn label bewust niet mee aan de marketingmolen die de mode-industrie kenmerkt en bracht hij 'slechts' vier collecties per jaar uit. Ook hield hij het op een bescheiden dertien winkels wereldwijd: met personeel dat hij leuk vond, op locaties die hij mooi vond. Begin 2020 was hij bovendien een van de initiatiefnemers van een open brief waarin hij pleitte voor meer transparantie en minder snelheid en volume in de sector. Dat hij het systeem met een kritisch oog bekeek, weerhield hem er niet van om zo'n 40 jaar lang een van de meest invloedrijke en hardwerkende figuren in de modewereld te zijn.

Schoonheid in contrasten

Ook op het vlak van zijn ontwerpen was 'contrast' het sleutelwoord bij uitstek. "Hij heeft dat zeldzame talent om ogenschijnlijk tegenstrijdige elementen naast elkaar te plaatsen en op die manier iets opvallends én harmonieus te creëren", aldus actrice Cate Blanchett. Prints naast dessins,

elegant maar toch comfortabel en kleuren die op het eerste gezicht lijken te botsen: bij Dries kon het allemaal, en dat al vanaf het prille begin van zijn carrière. Inspiratie hiervoor haalde hij uit verschillende culturen die hij steeds treffend wist samen te brengen.

Daarnaast was Van Noten ook gefascineerd door de natuur. Zo vond hij beschadigde rozen, natgeregend tijdens de herfst, het interessantst: "De roos is niet alleen een symbool van de liefde, maar ook van de revolutie: ik vind het boeiend dat een roos op zoveel verschillende manieren bekeken kan worden." Het wil dus niet verbazen dat hij zich voor zijn beautyproducten liet inspireren door bloemen uit zijn eigen tuin.

Loyale leider

Een 'Dries Van Noten' herken je vanop een kilometer: zo consequent was hij in zijn stijl. Maar ook in zijn relaties bleef hij standvastig en loyaal. Zo omschreef hij de dood van Christine Mathys — zakenpartner en medeoprichter van zijn label — als het grootste verlies van zijn leven. Ook werkte hij al sinds 1987 nauw samen met zijn levenspartner en 'stille kracht achter de coulissen', Patrick Vangheluwe.

Toch hield hij zelf steeds de touwtjes strak in handen. Hoewel hij meermaals aangaf graag samen te werken met mensen met een andere mening of visie, had hij uiteindelijk altijd het laatste woord. Sam McKnight, een haarstylist met wie hij vaak samenwerkte, omschreef een Van Noten-show dan ook als volgt: "Dries schreef de symfonie en dirigeerde die tegelijkertijd."

Ongeplande finale

Zijn laatste show in 2024 mochten we niet zien als een afscheid, zo blijkt uit zijn shownotes, want: "Deze avond is veel dingen, maar het is geen grote finale." Vroeger dan verwacht is die finale nu toch aangebroken. Zijn plotse dood in zijn bloementuin vormt een passend einde voor een leven en oeuvre dat getekend werd door schoonheid en contrast.

Van Noten laat zijn partner Patrick Vangheluwe achter, maar ook een uniek universum dat blijvend deel zal uitmaken van ons Belgische culturele erfgoed. De uitvaart vindt plaats in intieme kring. Vangheluwe maakte bekend dat het publiek later nog afscheid zal kunnen nemen tijdens een overzichtstentoonstelling.

INTERVIEW

Liesbeth Vandenbroucke
& Sanne Verhelle

Esohe Weyden, één jaar stadsdichter in Antwerpen: “Ik vind dat poëzie niets moet, maar alles kan zijn.”

Halverwege haar termijn als stadsdichter van Antwerpen blikt schrijver en dichter Esohe Weyden (27) voldaan terug. “Veel mensen denken dat de poëzie in Antwerpen dood is,” vertelt ze. Wat haar het meest opvalt, is juist hoe sterk poëzie leeft in de stad.

“Zeg, ik heb een leuk project!” kan het klinken als je haar tegenkomt. Esohe Weyden is de eerste stadsdichter die niet aangewezen is door de stad zelf. Daardoor moet ze zelf op zoek naar partners: “Ik ben aangesteld door de culturele sector, wat het financieel moeilijk maakt. Je kan veel creatieve ideeën hebben, en de vraag is dan: hoe werk je die concreet uit? Maar als je mensen benadert en zegt dat je een leuk project in gedachten hebt, zijn ze eigenlijk altijd enthousiast.”

Vurig weerlegt ze hiermee het misverstand dat Antwerpen geen groot literair hart meer zou hebben. “We hebben vorig jaar negen projecten opgezet, en nu loopt het ook zo’n vaart. Dat had ik aan het begin van mijn aanstelling echt nooit verwacht,” vertelt ze, blij verrast.

„Vanaf mijn eerste gedicht voelde ik een verantwoordelijkheid om niet alleen vanuit mezelf te schrijven.”

De zoektocht naar partners en het stadsdichterschap haalden haar meteen uit haar vertrouwde bubbel: “Vanaf mijn eerste gedicht voelde ik een verantwoordelijkheid om niet alleen vanuit mezelf, maar voor én met anderen te schrijven.” Voor Weyden ver-

FOTO - Mats Poppe

schoof zo de focus van een doorgaans individueel artistiek proces naar een rol als maatschappelijk vertolker: “Veel gedichten zijn geschreven met input van verschillende mensen. ‘Vredeswens aan mijn medemens’ schreef ik bijvoorbeeld in dialoog met een buurtwerkorganisatie uit Borgerhout. Ik ben met de vrijwilligers en leden gaan praten om te horen wat er leeft. Met de kernwoorden die ik daar verzameld heb, kwam ik tot het gedicht.”

Door haar vele gesprekken met de bewoners van Antwerpen, merkte Weyden dat bepaalde thema’s diepgeworteld zijn: “Een issue dat vaak bovendrijft, is de ervaring van roots in oorlogsgebied. Wij hebben

met vele mensen gesproken over wat het betekent om uit een oorlogsgebied te komen, over de blijvende band met achtergebleven familieleden en het knagende gevoel van machteloosheid op afstand." Dankzij haar nauwe contact met collega-stadsdichters Benzokarim (Rotterdam) en Myriem El-Kaddouri (Kortrijk) ontdekte ze dat die thema's daar ook leven. "Wat er in Antwerpen speelt, is even urgent in andere grote havensteden zoals Rotterdam, maar ook in kleinere steden als Kortrijk."

„Mensen hebben vaak het gevoel dat talen als het Arabisch en Farsi minderwaardig zijn ten opzichte van het Nederlands, Frans of Engels.”

Een tweede onderwerp dat haar nauw aan het hart ligt, is meertaligheid. "In mijn gesprekken naar aanleiding van het stadsgedicht 'Vredeswens voor mijn medemens' vertrouwden mensen mij toe dat zij vaak het gevoel hadden dat er een hiërarchie heerste tussen talen. Alsof talen als het Arabisch en het Farsi minderwaardig zijn ten opzichte van het Nederlands, Frans of Engels."

Net die getuigenissen inspireerden haar om over de rijkdom van meertaligheid te schrijven: "Voor velen van hen is Nederlands de vierde of vijfde taal. Zij ondervinden vaak moeilijkheden om hun gedachten en emoties perfect uit te drukken. Hierdoor vinden ze het lastig om zich een volwaardig onderdeel van de stad te voelen."

Ondanks die sociale betrokkenheid bewaakt Weyden scherp haar grenzen over welke onderwerpen ze wil behandelen: "Ik heb al een paar keer een mail gekregen van een inwoner die na 30 jaar zijn parkeerplaats voor de deur kwijt was. Er staat een paal, waardoor het nu een plek is voor iemand met een beperking. Hij vroeg of ik daar geen stadsgedicht over wilde schrijven," glimlacht ze. "Dat doe ik dus niet. Bij zulke verzoekjes voel je wel dat dit een louter individuele of praktische klacht is. Wel probeer ik de thema's te vangen waarvan ik voel dat ze door veel mensen gedragen worden."

Een bijzonder moment in haar traject is het gedicht 'In het stoombad van de stad' dat ze schreef voor de twintigste verjaardag van bibliotheek Permeke. Het stuk pronkt nu trots op de gevel. "Het was het eerste stadsgedicht dat op een grote publieke plaats gepresenteerd werd, maar er hangt ook veel nostalgie voor mij vast aan die plek: het was precies daar waar mijn passie voor poëzie ontsprong. Je gedicht er te zien hangen, en te weten hoeveel andere mensen eraan hebben bijgedragen, is een heel bijzonder gevoel. Dat heeft de drempel voor alle projecten die volgden, meteen erg hoog gelegd," geeft ze toe.

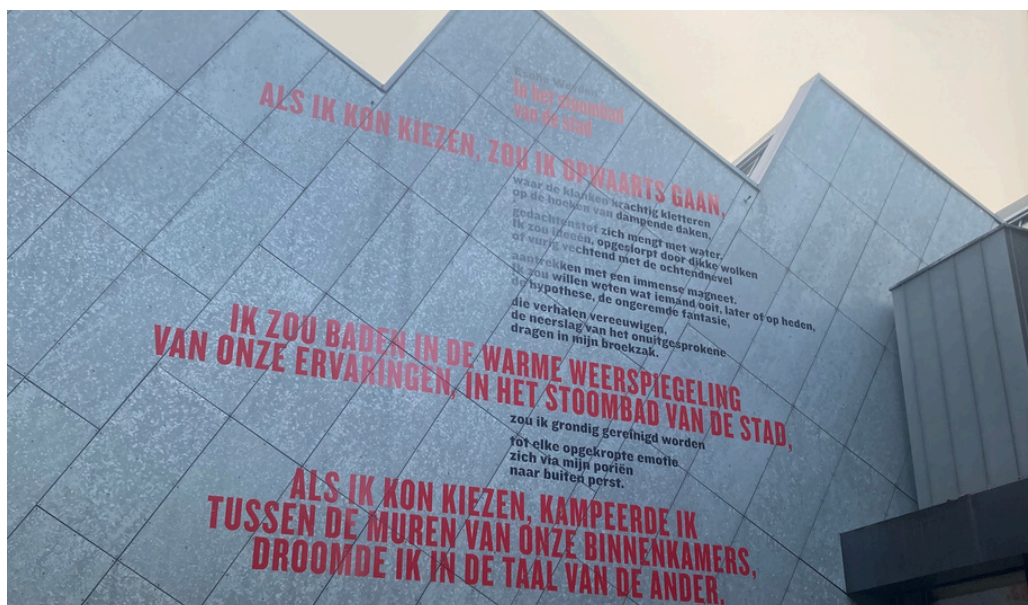

FOTO - Liesbeth Vandenbroucke: stadsgedicht Permeke

Om die brede groep ook echt te bereiken, kiest Weyden resoluut voor een vorm van dichtkunst die toegankelijk is: "Vroeger dacht ik dat poëzie per definitie moeilijk en ondoordringbaar moest zijn. Door ouder te worden, besef ik dat dat niet is hoe ik wil schrijven. Ik streef naar een bevattelijke en eigentijdse poëzie. Ik wil dat het mijn taal is, maar ook dat het diepgang heeft. Vaak probeer ik twee betekenissen in mijn gedichten te steken, die resoneren met elkaar."

Ook haar achtergrond in 'spoken word' heeft een invloed op haar traject als stadsdichter. Ze merkt dat performances vaak een grote impact hebben: "Mensen luisteren dan echt." 'Spoken word' is een vorm van podiumkunst waarbij de tekst centraal staat, maar de voordracht de doorslag geeft. "Toen ik net startte, wilde ik aan elk gedicht een performance koppelen. Het gedicht 'Thuis is vloeibaar' is bijvoorbeeld tot leven gebracht voor de gasten van restaurant Samenloop. Het was een culinaire poëzieavond, met poëzie

geserveerd aan tafel tijdens het diner. Op die manier sluipt die 'spoken word'-achtergrond wel altijd binnen in mijn werk," vertelt ze. "En het is nog een beetje geheim, maar ik kan wel al zeggen dat er een grote slotshow aankomt om het stadsdichterschap in schoonheid af te ronden. Daar zul je echt voelen dat de 'spoken word' mooi samenkomt met hoe ik de functie neerleg." Die invulling van het stadsdichterschap

In contrast met die grote woorden, is haar uiteindelijke doel opvallend bescheiden: "Als er één persoon is die op het juiste moment een gedicht van mij leest, en er iets aan heeft, dan kan ik met vrede het stadsdichterschap afsluiten." Bij de vraag of ze er nog twee jaar zou bijdoen, moet ze lachen. "Nee, daar zit de schoonheid van de functie in: loslaten, en zien wat er dan weer uit voortkomt."

„Ik denk dat poëzie vandaag een nóg belangrijker medium is dan in de tijd van Shakespeare.”

vervult Weyden niet vanuit verzet, maar vanuit een gevoel van noodzaak. "Ik schrijf vanuit de overtuiging dat ik een verhaal te vertellen heb, vanuit een notie van onrechtvaardigheid."

Naast haar scherpe maatschappelijke blik hecht Weyden veel waarde aan de troostende kracht van poëzie: "Het is een momentje van rust in de chaos. Het is even stilstaan en wat je leest, het laten binnenkomen. Misschien is poëzie vandaag daarom zelfs nog een belangrijker medium dan in de tijd van Shakespeare," grapt ze.

Tot slot een warme boodschap van Weyden om deze ode aan de poëzie af te sluiten: "Ik denk dat we veel verder zouden komen als we meer empathie zouden hebben voor onze medemensen." Voor haar blijft dat immers de essentie van haar werk: verbinden, vertragen en woorden geven aan wat onuitgesproken blijft. "Ik vind dat poëzie niets moet, maar eigenlijk alles kan zijn."

Tickets voor de slotshow op 4 december in de Koningin Elisabethzaal zijn beschikbaar
Feestconcert: de stemmen van 't Stad—Holly Hyun Choe, Esohe Weyden
www.antwerpsymphonyorchestra.be

“Misschien moeten we als land collectief weer investeren in paard en kar.”

Paardenkracht

Toen ik vandaag weer ging tanken, dacht ik even dat ik per ongeluk goud aan het kopen was. Volgens het bord betaal je voor een liter diesel tegenwoordig alsof het champagne is. Dat is geen “even stoppen aan de pomp” meer, maar een kleine financiële crisis onderweg naar huis. Natuurlijk zijn de gevolgen van de oorlog in het Midden-Oosten veel erger dan een dure tankbeurt, maar toch betalen wij elke dag de prijs aan de pomp.

Zodra ik met de autosleutels richting de deur sluip, zijn mijn ouders meteen op hun hoede. “Waar ga je heen?” en “Hoe ver ga je rijden?” zijn dan ook alledaagse uitspraken. Het lijkt wel een politieverhoor. Volgens hen ben ik nog jong, en zou ik beter eens wat meer de fiets nemen. Of waarom ga ik niet eens te voet? Op handen en knieën naar school gaan is ook een ervaring, toch? Allemaal goede excuses als je op diesel wilt besparen, maar ik rijd nog altijd liever een half uurtje met de auto dan dat ik twee uur tegen de wind moet trappen alsof ik in een orkaan ben beland. Als ik die vragen dan terugkaats, hoor ik steevast: “Wij zijn wel geen twintig meer, he...” Blijkbaar hoeft je na je dertigste niet meer elke dag drie uur door de regen te fietsen. Goede dingen in het vooruitzicht!

Als energieke twintiger die relatief dicht bij school woont, is het dus geen probleem om elke dag op de fiets te springen. Maar voor mensen die elke dag vele kilometers naar hun werk moeten afleggen, is de situatie dringender. Als de prijzen hier blijven stijgen, hoe houden zij dit dan vol? Misschien moeten we als land collectief weer investeren in paard en kar. Al bij al zou dat nog de goedkoopste optie zijn: met drie tankbeurten zou je ook een paard, een wei én zelfs rijlessen kunnen betalen. Bovendien is het zelfs beter voor het milieu! We betalen nu duizenden euro's aan benzine om onze planeet te ruïneren, waardoor zo'n groene optie vrij logisch lijkt.

Het is absurd. Aan die oorlog kan ik, als student, jammer genoeg weinig veranderen. Maar terwijl ik de cijfers op de pomp zie doortikken, begin ik stilaan te geloven dat een auto binnenkort een luxeproduct wordt in plaats van een vanzelfsprekendheid. Die rijlessen voor dat paard lijken dus nog zo gek niet.

INTERVIEW

Tiebe Vercauteren
& Sofie Braeken

Eindelijk een Brussels regeerakkoord: “Brussel heeft niet de tijd om eventjes in de wachtkamer te zitten.”

Na 613 dagen stil te hebben gestaan, krijgt Brussel in februari eindelijk een regering. Elke Van den Brandt (Groen) treedt uit als minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Verkeersveiligheid en krijgt dezelfde titel in de nieuwe regering. Ze heeft veel werk voor de boeg: “Mensen hebben op mij gestemd omdat ze ambitie willen, met die mindset ben ik aan tafel gaan zitten.”

FOTO - Elke Van den Brandt

Brussel heeft bijna twee jaar zonder regering gezeten. Hoe is de partij Groen omgegaan met onzekerheden?

“Ik vond dat een verschrikkelijke periode, want ik zie mijn stad graag. Dat was een periode waarin alleen negatief over Brussel werd gesproken. Waarin we ook geen nieuwe initiatieven konden nemen, waardoor veel organisaties in onzekerheid zaten. Ik heb ideeën, ik heb projecten, ik wil de stad vooruit zien gaan, maar veel zaken konden niet. Je zit in een soort wachttijd, maar Brussel heeft niet de tijd om eventjes in de wachtkamer te zitten. Hier is nog keiveel werk en dat heeft zich laten voelen. Ik ben er eigenlijk nog altijd kwaad over, want die periode heeft veel schade aangericht.”

Wat heeft Groen wel bereikt in deze periode?

“Ik hoop dat wij hebben kunnen tonen dat je heel standvastig op je inhoud kunt zijn, maar wel constructief in de samenwerking.

In die periode was het voornaamste doel: we moeten opnieuw een regering hebben. We wilden gewoon een ploeg die Brussel graag ziet en daarbinnen zouden we wel knokken voor onze standpunten.

Het mobiliteitsplan is heel controversieel geweest. Zeven partijen met elk hun eigen visie, dat is veel. Dan moet je wel gaan zoeken naar die compromis. Wij hebben de verkiezingen gewonnen met Groen, ik heb mijn persoonlijke score kunnen verdubbelen, dus ik ben wel gaan onderhandelen. Mensen hebben op mij gestemd omdat ze ambitie willen op mobiliteit, op publieke ruimte. Dat moet ik nu ook waarmaken. Met die mindset ben ik aan tafel gaan zitten.”

Georges-Louis Bouchez (MR) maakte een felle opmerking over het ‘einde van Good Move’, het Brusselse mobiliteitsplan. Wat vond u hiervan?

“Ergens vond ik dat wel grappig, want hij had voor de onderhandelingen al beslist dat hij dat ging zeggen.

Good Move heeft veel positieve effecten gehad: er is minder auto-verkeer door het centrum, er is minder lawaai en vervuiling, er wordt meer gefietst en gewandeld en de horeca doet het goed. Het huidige plan loopt nog tot 2030. De opvolger krijgt een nieuwe naam en de circulatieplannen zullen meer toegespitst zijn rond scholen. Met de naam was ik niet getrouwd en de rest blijft hetzelfde.”

“Iedereen die op de fiets zit, staat al niet mee in de file.”

Brussel wordt weleens een filestad genoemd, sommigen schrijven dat toe aan de zone dertig. Klopt dat?

“We hebben dat allemaal onderzocht toen we die invoerden. We hebben 10 vaste trajecten binnen Brussel gemonitord om te kijken of je langer onderweg bent. Dat is niet het geval. In een stad is de gemiddelde snelheid

eigenlijk al maar 18 kilometer per uur, omdat je vaak moet stoppen. Een file wordt vooral bepaald door het aantal auto's aan kruispunten. We voorzien slimme verkeerslichten voor een vlotte doorstroming en we proberen mensen te overtuigen om zich op andere manieren te verplaatsen. Iedereen die op de fiets zit, staat al niet mee in de file."

FOTO - Elke Van den Brandt

Er komen dan ook steeds meer fietsers bij, maar volgens cijfers van het Fietsobservatorium voelen die zich almaar onveiliger en was er in 2025 een forse stijging van het aantal fietsdoden. Hoe komt dit?

"Er zijn drie keer meer fietsers. Brussel stond nog niet bekend als fietsstad. We hebben al veel fietspaden aangelegd zodat je veilig kan fietsen, maar er is nog werk. 2025 was een slecht jaar voor verkeersveiligheid in Brussel. Er waren 20 verkeersdoden, wat heel veel is. Maar in het algemeen zien we tegenover 10 jaar geleden wel een sterke daling.

We volgen het reële veiligheidsrisico voor fietsers op. We zien dat het aantal ongevallen niet mee stijgt met het aantal fietsers. Het ongevalsrisico wordt dus niet groter, maar dat gevoel bij mensen wel.

Dat komt omdat er nu meer diversiteit is tussen fietsers: kinderen, jongeren, ouderen. Dat gevoel van veiligheid is echt belangrijk en daarom blijven we inzetten op aparte fietspaden, waarop mensen op hun eigen tempo kunnen fietsen. We voelen nog steeds dat we daar een inhaalbeweging aan het maken zijn."

"In Brussel mikken we op om de 9 minuten een bus omdat we weten dat mensen dan niet moeten plannen."

In Vlaanderen wordt bespaard op De Lijn. Is dat ook een trend bij de MIVB in Brussel?

"Integendeel, wij blijven investeren in de MIVB. Daar ben ik trots op: in Brussel hebben wij goed openbaar vervoer. We hebben de vorige regeerperiode ingezet op groei en het aanbod met 15% doen toenemen, twee nieuwe tramlijnen ingericht en het jongerentarief sterk verlaagd.

We vragen aan de MIVB om een aantal inspanningen rond besparingen, maar dat mag het aanbod niet raken. Dat ga ik ook blijven verdedigen, want het is heel contraproductief om te besparen op openbaar vervoer. Als er te weinig mensen een bepaalde bus nemen, moet je die niet schrappen. Je moet dan net meer bussen inleggen, zodat het een toegankelijker alternatief wordt. Anders krijg je mensen nooit uit de auto.

In Brussel mikken we op 'om de 9 minuten een bus'. Dat doen we bewust omdat we weten dat, zolang je onder die dubbele cijfertjes blijft, mensen niet moeten plannen. Als er nieuwe bussen worden aangekocht, moeten die elektrisch zijn, dat is goed voor de luchtkwaliteit en we merken dat die

ook meer worden geapprecieerd in woonwijken. Het is de bedoeling dat mensen de MIVB als een goede vriend gaan zien. Dat vraagt veel investeringen, maar daardoor zie je wel dat in Brussel meer dan de helft van de mensen geen wagen heeft. Mensen gaan zich anders verplaatsen en daardoor winnen we plek."

Groen wordt alsmaar groter in steden, maar gaat federaal achteruit. Waarom is dat contrast zo groot?

"Omdat je in de steden veel meer voelt waarover het gaat. Als ik hier in Brussel wordt verkozen, is dat omdat mensen weten dat het leven er zo beter op wordt. Omdat wij zeggen: we gaan bomen planten in de straat, we gaan fietspaden aanleggen zodat uw kind veilig naar school kan, we leggen extra bussen in. Mensen voelen concreet wat het voor hen betekent om een groenbeleid te hebben. Ik heb in Brussel veel weerstand gehad, maar ook veel steun ervaren. En dat liep tot nu toe moeilijker met ons federaal beleid. Dat veel meer uitleggen, dat is een uitdaging voor Groen."

Denkt u dat de nieuwe partijvoorzitter, Aimen Horch, Groen nieuw leven in kan blazen?

"Ik geloof er heel hard in. Hij deed zijn campagne voor het voorzitterschap rond 'hoop'. Mensen hebben het gevoel dat de wereld instort. Die hoop terugbrengen, alternatieven bieden voor doemscenario's, je merkt dat mensen daar echt naar snakken.

Hij wil ook vechten voor de mensen, het opnemen voor de jongeren, hij heeft een achtergrond in migratie en in armoede. Hij brengt andere ervaringen mee en dat hebben we echt nodig in de politiek. Ik ben blij dat Aimen stemmen gaat vertolken die nog te weinig vertolkt zijn.

Brussel is een solidaire stad, met heel veel mensen die elkaar helpen. Zo moeten we ook aan politiek doen: empathisch zijn en compromissen zoeken. Ik geloof erin dat je dat moet tonen om mensen ook dat beeld te geven: het kan écht anders."

Van clubhuis De Pukkel naar festival uitverkocht in 36 minuten

Elk jaar verkoopt Pukkelpop razendsnel uit en dit jaar was het niet anders. Wat ooit begon als een klein festival in een clubhuis in Leopoldsborg, groeide uit tot een van de grootste muziekfestivals in de Benelux. Met bekende artiesten en nieuwe namen is het een hoogtepunt in de festivalzomer.

Misschien kreeg je met Valentijnsdag wel een combiticket voor Pukkelpop van je lief. Al moest die dan wel snel zijn, want op amper 36 minuten waren alle combitickets het huis uit. Pukkelpop verbreekt zo weer zijn eigen record. Maar hoe groeide een klein muziekfestival in een lokaal clubhuis uit tot het reuzenfestival dat we vandaag kennen?

“Met hoogtepunten en een blijvende drang naar vernieuwing blijft het festival zichzelf heruitvinden.”

Ontstaan

Het begon allemaal in de zomer van 1985. De leden van de jeugdbeweging Humanistische Jongeren Leopoldsborg organiseerden toen de eerste editie van het festival op een voetbalveld in Leopoldsborg. “We deden maar wat”, zeiden de vrienden later, toen ze terugblikten op die eerste editie. Ze gaven het festival de naam Pukkelpop en verwezen zo naar hun clubhuis De Pukkel. Dat jaar dansten en zongen 2.500 bezoekers mee met zeven bands. Onder leiding van Chokri Mahassine, de oprichter van Pukkelpop en de Humanistische Jongeren Leopoldsborg, bleef het festival groeien. Al snel werd Pukkelpop zo populair dat het zeven jaar later verhuisde van Leopoldsborg naar een weide in Kiewit. Daar bouwt de organisatie elke zomer een uitgebreid festivalterrein met acht podia voor vier dagen vol muziek.

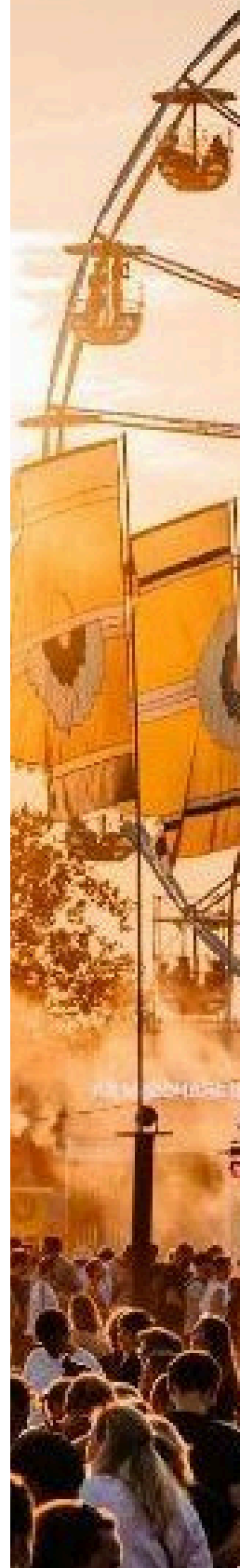
Met gemiddeld 130.000 bezoekers, allerlei regionale en internationale artiesten en tickets die elk jaar sneller de deur uit vliegen, kroont Pukkelpop zichzelf tot een van de succesvolste festivals in de Benelux. Vorig jaar sleepten de organisatoren daardoor een Sector Lifetime Achievement Award in de wacht.

Progressief

Pukkelpop is opgericht als een nichefestival waar genres elkaar ontmoeten en samenkomen. Nieuwe en bekende artiesten wisselen elkaar voortdurend af over de vier dagen. De sterke aanwezigheid van opkomende artiesten toont het progressieve karakter van het festival. Ook buiten de muziek proberen de organisatoren dat gedachtegoed door te trekken. Zo nam het festival vorig jaar een pro-Palestijns standpunt in, onder meer via de verkoop van T-shirts en een graffitikunstwerk van een watermeloen. Hoewel Mahassine organisator van het festival blijft, is Pukkelpop sinds dit jaar eigendom van Live Nation. Dat bedrijf bezit inmiddels een groot aantal Belgische festivals. Bij zulke grote organisatoren ligt de focus vaak minder op nieuwe artiesten en blijven festivals politiek neutraler. Het is dus niet zeker of Mahassine het progressieve gedachtegoed van Pukkelpop kan beschermen.

Uniek

Pukkelpop heeft in veertig jaar tijd een indrukwekkend parcours afgelegd. Met hoogtepunten en een blijvende drang naar vernieuwing blijft het festival zichzelf heruitvinden. Of het nu gaat om muziek, maatschappelijke standpunten of zorg voor zijn publiek: Pukkelpop blijft, ondanks alles, meer dan een festival alleen.

EWT-Theater geeft een Vlaams jasje aan de Franse komedie 'Le Duplex'

Het EWT-Theater in Deurne slaagt er opnieuw in een luchtige, oorspronkelijk Franse komedie in de kijker te zetten. Dankzij een sterke cast met Frank De Kaey, Theo Van Baarle, Anne Mie Gils en Liliane Dorekens barstte de zaal meermaals in lachen uit.

De lichten in de zaal doven en een liefdeslied vult de ruimte. Op het podium speelt zich een herkenbaar tafereel af: twee onder elkaar wonende koppels nemen afscheid na een diner samen. Alles lijkt koek en ei, tot het jongste koppel eenmaal thuis meedeelt wat het daadwerkelijk van het diner vond. De hilarische toon van het toneelstuk is onmiddellijk gezet in de openingsscène: een ongezouten mening over het eten en het interieur, en dat allemaal in een Antwerpse tongval.

“Wie van slapstick en woordspelletjes in een volkse sfeer houdt, is hier aan het juiste adres”

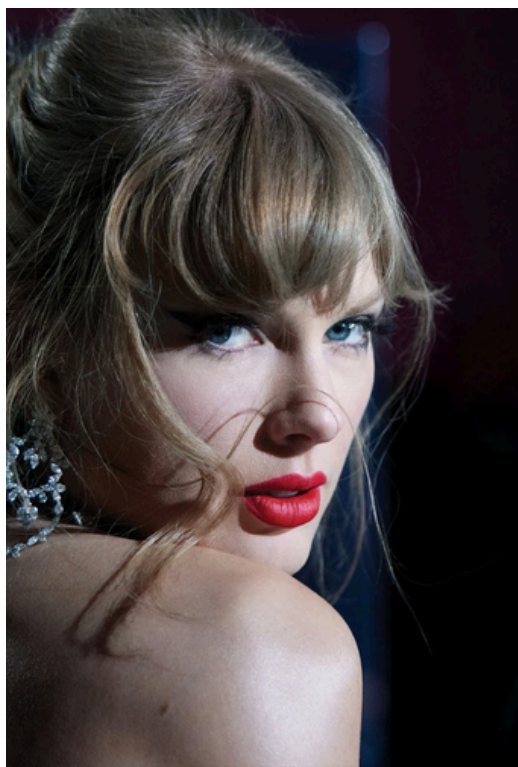
Van Franse flair naar Antwerpse tongval

Regisseur Door Van Boeckel hertaalt het Franse 'Le Duplex' naar een komedie die een Vlaamse klassieker zou kunnen zijn: twee koppels die boven elkaar wonen, waarbij het ene koppel met een list het andere wil doen verhuizen om een duplexappartement te kunnen maken. Dit eindigt echter in een onverwachte, maar amusante twist. Het publiek wordt meegesleept door 'vervlaamste' woordspelingen zoals de achternamen van beide koppels: De Wever en Wouters. Met als gevolg een ludiek telefoongesprek over de naam Koen Wouters: “met o-u, niet de zanger”.

Cowboys in een bommaliving

Ook visueel overtuigt het stuk. Het decor bestaat uit twee helften: de typische 'bommaliving' met veel ornamenten naast de moderne woonkamer. Deze indeling maakt snelle, komische dialogen tussen de woningen mogelijk. Daarnaast brengt de kostumering het publiek aan het lachen. Hoe de acteurs hun gezicht strak hielden wanneer acteurs Van Baarle en Dorekens in cowboy-outfit verschenen, is voor mij een raadsel.

Als lichtig en humoristisch theaterstuk is 'De Duplex' absoluut een aanrader. Wie van slapstick en woordspelletjes in een volkse sfeer houdt, is hier aan het juiste adres. Daarbovenop geeft de herkenbaarheid van de interacties nog meer reden om je lach niet in te houden. De vier topacteurs stellen zeker niet teleur.

“Ze creëerde opnieuw een mainstream meesterwerk”

De wedergeboorte van Showgirl Swift

Ik kwam net thuis na een lange avond feesten toen Taylor Swift haar gloednieuwe album *The Life of a Showgirl* de wereld instuurde. Het was echter pas enkele uren later dat ik de plaat voor het eerst echt opzette. Gelukkig hield de grootste popster van het moment haar pen losjes vast tijdens het schrijven; voor een jongeman met een zware kater en een slaapttekort kwam ieder woord namelijk binnen als een raadsel. *The Life of a Showgirl* is een album dat weet wat het wil zijn en die rol met verve vervult.

Taylor Swift creëerde doorheen haar carrière een reputatie als uitstekend schrijfster. Als pionier wordt ze intussen de moeder genoemd van talloze jonge popsterren. Haar nieuwe album moet op lyrisch vlak niet onderdoen, maar de felle popmelodieën dringen de complexe teksten naar de achtergrond. *The Fate of Ophelia*, het eerste nummer op het album, is een hervertelling van Shakespeare, maar dan een waar je je heupen op kan losgooien. Op haar tweede album *Fearless* (2008) slaagde ze daar al eens in, met een adaptatie van het canonieke werk *Romeo and Juliet*.

Voor het eerst sinds 2019 keert de zangeres terug naar luchtige popmuziek. Dat is niet enkel voor haar, maar ook voor fans een opluchting. Na *The Tortured Poets Department* (2024), dat gevuld was met maar liefst 31 sombere nummers, konden haar luisteraars een oppepper gebruiken. In het nummer *Wi\$h Li\$t* schuilt hoop wanneer ze zingt over ‘Got me dreaming ‘bout a driveway with a basketball hoop’. Ook in *Opalite* en *Honey* durft Taylor Swift haar glitterpen voorzichtig weer in de hand nemen.

De meeste artiesten zoeken rust op na een lange tournee, maar Swift schreef tijdens haar Eras Tour – commercieel de meest succesvolle tournee aller tijden – maar liefst twee gloednieuwe albums. Een daarvan is *The Life of a Showgirl*. In het gelijknamige nummer, een samenwerking met Sabrina Carpenter, sluit ze het album op geniale wijze af met de woorden ‘That’s our show’. Ze lijkt daarbij het stokje door te geven aan Carpenter, die toch een duidelijk “dochtergehalte” in zich draagt. Maar wie denkt dat ze klaar is met muziek maken, heeft het mis. Op haar zesendertigste draait de zangeres niet alleen mee aan de top; ze domineert het veld als *The Man*.

Taylor Swift kan zijn wie ze wil: van een jonge countryster tot een poëet met ganzenveer of een stralende showgirl. Als geen ander weet de zangeres hoe ze verhalen moet vertellen, maar voor even is het ook fijn om te dansen ‘through the lightning strikes’. *The Life of a Showgirl* toont, net als eerdere werken, een sterke identiteit met een fiere uitstraling. Ze creëerde opnieuw een mainstream meesterwerk.

“Ooit is niets meer, ooit houdt het op”: Pommeliers herdacht

Met grote droefheid nemen we afscheid van popprinses Pommeliers Thijs, wiens muziek en persoonlijkheid velen raakten. Al werd haar leven te vroeg ontnomen, de herinnering aan haar zal voor altijd voortleven.

Alles voelt zo ongewoon. Pommeliers Thijs stierf vrijdagavond 27 februari onverwachts in Antwerpen, kort na haar uitverkochte show in de AFAS Dome. Na het concert stapte ze samen met haar partner, Bram Spooren, de auto in waarbij ze helaas in een tragisch ongeluk belandde. De Vlaamse artieste was bekend om haar vele talenten. Van zingen tot acteren en van kleding ontwerpen tot het regisseren van haar eigen videoclip, ze was een voorbeeld voor velen. Ze liet het leven op 24-jarige leeftijd.

Het begin van een legende

Pommeliers Thijs groeide op in Kessel, een deelgemeente van Nijlen, waar ze van jongs af aan haar liefde voor televisie en entertainment ontdekte. Ze begon haar carrière op 9-jarige leeftijd met het Ketnet-programma ‘Ketnet Kookt’, waar ze als mini-chef te werk ging. Stilzitten was niet aan haar besteed. Al snel boekte ze meerdere rollen in verschillende projecten; zo mocht ze in 2014 de hoofdrol spelen in de musical ‘Annie’ en mocht ze daarnaast ook nog eens kleine Karen Damen spelen in een K3-show. Na haar doorbraak in ‘#LikeMe’ als Caro was ze ook te zien als Louise in de hitserie ‘Knokke Off’. Die twee laatste rollen konden niet meer van elkaar verschillen. Toch wist Pommeliers Thijs ze allebei overtuigend neer te zetten.

Een stilte die blijft hangen

In 2020 begon ze haar muziekcarrière op 19-jarige leeftijd in het duet ‘Nu wij niet meer praten’ met Jaap Reesema. In 2021 ging ze echt haar eigen weg met haar debuutsingle ‘Meisjes Van Honing’, waarin ze haar vrouwelijkheid centraal stelde en waarmee ze een inspiratie werd voor veel jonge meisjes. Een paar jaar later bracht ze haar eerste soloalbum uit getiteld ‘Per Ongeluk’. Dat album ging al snel triple platina in de woonkamers van vele Vlaamse gezinnen. Vorig jaar veroverde ze onze harten weer met haar tweede album ‘Gedoe’, dat ook nog eens internationaal het 5de meest beluisterde album werd in de releaseweek.

“Ik moet er heel erg om lachen”, vertelde ze in een podcast. Zelfs na al haar succes bleef ze een heel bescheiden jonge vrouw. In Vlaanderen viel er niet meer naast Pommeliers te kijken. Op de televisie, op de radio en vooral op award shows kwam je haar naam tegen. Ze won enorm veel prijzen waaronder maar liefst 17 MIA’s en talloze Gouden K’s. Daarnaast stond ze ook keer op keer op nummer 1 met haar liedjes op Spotify. Volgens Miguel Wiels “[ging] ze nooit meer weg”, maar het mocht niet zijn. Een carrière die zo onstuitbaar leek, werd abrupt stilgezet, maar haar muziek zal blijven nazinderen. Toch liet ze zich niet consumeren door alle statistieken: “Al is het natuurlijk heel cool en ben ik er heel blij mee, ik probeer me sowieso niet te hard te focussen op de hitparade”, vertelde ze vorig jaar tijdens een interview bij LINDA. Ze koesterde haar authenticiteit en kunst meer dan het aantal streams dat haar muziek opleverde en juist dat maakte haar een erg charismatische vrouw.

Stilte na het applaus

“Je hebt niks te verliezen als je leeft voor je vrienden”, was een van de herhalende verzen in haar nummer ‘Het beste moet nog komen’. Het nummer was gelinkt aan de bewustmakingscampagne rond verkeersveiligheid. In de videoclip kwamen scènes aan bod waarbij ze, na haar ongeluk, verlangde naar wat ze zou missen na zo’n tragische dood. Haar dood vrijdagavond kwam als een klap in het gezicht na dit nummer. Verschillende fans hebben dit nummer onofficieel uitgeroepen als haar rouwlied. Ook MEAU getuigt: “Het was een eer om met haar te mogen werken. Ze was een warm en oprecht persoon. Ik zal haar enorm missen”.

Voor altijd in de muziek

Pommeliers had dit jaar nog veel op de planning staan: vijf uitverkochte shows in de AFAS Dome en één in de Ziggo Dome. Ook het derde seizoen van ‘Knokke Off’ zal zonder haar aanwezigheid verschijnen. Haar nabestaanden hebben laten weten dat de uitvaart in besloten kring zal plaatsvinden. Ze benadrukken dat het om een intieme plechtigheid zal gaan, in lijn met haar voorkeur om zich te omringen met haar naasten. Het beloofde een veelbetekenend jaar te worden, maar dat was haar helaas niet gegund. In een interview met Grazia zei ze vorig jaar: “Ik heb nooit het gevoel gehad dat ik iets groots heb gemist”. Nu, na haar heengaan, beseffen we hoe het voelt om iets werkelijk groots te verliezen.

Hoe Bad Bunny een cultureel gevecht ontketende

Bad Bunny's Super Bowl-halftimeshow legde een culturele breuklijn bloot. Zijn Spaanse performance veroorzaakte een verhit debat over identiteit, macht en 'Amerikaanse' stemmen.

Op 8 februari 2026 leverde Bad Bunny de hoofdact tijdens de halftimeshow van de Super Bowl, dé American football-competitie in de Verenigde Staten. Het vrolijke dansfeest vol hits, aanstekelijke ritmes en belangrijke boodschappen over liefde en Latino-cultuur ontaardde in een politiek en cultureel debat. Sommigen zagen het als een viering van Amerika en een ode aan inclusiviteit, anderen als een aanval op de 'Amerikaanse' waarden. Maar waarom bracht een muziekshow dit dispuut teweeg?

Trump: "Een van de slechtste halftime-performances ooit"

NO SPANISH

De aanleiding tot de controverse was niet de muziekshow alleen, het was de symboliek achter het spektakel. Tijdens de halftimeshow toonde Bad Bunny alle vlaggen van het Amerikaanse continent en benoemde hij elk land afzonderlijk. Daarmee maakte hij duidelijk dat Amerika, een term vaak toegeëigend door de Verenigde Staten, een continent is dat uit 35 verschillende onafhankelijke landen bestaat. Die boodschap, gecombineerd met een volledig Spaanstalige performance, raakte een gevoelige snaar. Voor veel kijkers was het een viering van verschillende culturen en Amerika's brede erfgoed. Voor anderen, vooral aan de rechterzijde van het politieke spectrum, voelde het als een provocatie. Zij ervoeren de nadruk op Spaanstalige cultuur als een bewuste uitdaging van de dominante Engelse cultuur. President Donald Trump uitte zijn ongenoegen openlijk. Hij noemde het "een van de slechtste halftime-performances ooit", omdat niemand er iets van begreep. Volgens hem was het zelfs "een belediging voor de Amerikaanse grootheid", vooral omdat de volledige setlist in het Spaans was. Zijn reactie zette de toon voor een bredere politieke discussie.

NO F-WORD

Republikeinse congresleden pleitten voor een formeel onderzoek naar het optreden. Volgens Andy Ogles bevatte de show "walgelijke en pornografische teksten", waardoor de uitzending volgens hem illegaal was. Randy Fine ging nog verder en beschuldigde de artiest ervan kinderen aan te zetten tot cocaïnegebruik en vulgair taalgebruik. In een brief aan FCC-voorzitter Brendan Carr beweerde hij dat de artiest via een vreemde taal de regels probeerde te omzeilen.

NO TOLERANCE

Democraten wezen erop dat de kritiek geworteld was in vooroordelen. Ze beschouwden de aanklacht als een excuus om de Spaanse artiest te censureren. Dat gebeurde immers al eens in 2020, toen Jennifer Lopez en Shakira klachten kregen wegens vulgariteit, terwijl de halfnaakte Adam Levine nauwelijks reacties uitlokte. Bad Bunny's show werd zo meer dan een vrolijk dansfeest. Het werd een spiegel voor de hedendaagse Amerikaanse politieke en culturele strijd. Een strijd om identiteit, normen en macht. Met ICE in het achterhoofd, lijkt het einde van het Vrije Amerika ingezet.

Grand Hotel Europa verliest stamhabitué

“Sommige dingen die je hebt verloren, kun je beter niet proberen terug te vinden. Het verleden is bijna altijd mooier dan het echt was.” Ondanks zijn cynisme blijft Pfeijffers (1968 - 2026) relaas tijdloos.

Onlangs overleed Ilja Leonard Pfeijffer op 58-jarige leeftijd aan een hartaanval in zijn geliefde stad, Genua. Waar zijn hart lag, is het ook gestopt. Hoewel hij onsterfelijk leek, kwam ook aan zijn verhaal een eind. Het verhaal van Pfeijffer is er een om nooit te vergeten. Hij laat een indrukwekkend en veelzijdig oeuvre na, dat lezers en critici diep raakte en hem tot een van de invloedrijkste stemmen van zijn generatie maakte. Zijn muze en vriendin, Stella Seitun, laat hij in alle eenzaamheid achter.

BEGINJAREN

Pfeijffer werd in Rijswijk geboren. Als zoon van een hoogleraar Nederlands had hij als kind toegang tot veel inspiratiebronnen. Zijn passie voor taal volgde snel. Dat was al op jonge leeftijd te merken aan de creatie van zijn verzonnen land Mocanië met zijn eigen taal: het Mocaans. Hij studeerde klassieke talen aan de Universiteit Leiden. Zijn dissertatie ging over de Griekse dichter Pindarus. Zijn hermetische, abstracte stijl fascineerde Pfeijffer als student en heeft een blijvende invloed gehad op hem. Hij bleef classicus en combineerde dat met schrijven.

OEUVRE EN IMPACT

Pfeijffer idealiseerde nooit zijn eigen werk. Hij dankte al zijn verdiensten aan hard werk. De poëziebundel ‘Van de vierkante man’ kreeg in 1998 zo de C. Buddingh’-prijs. Hij publiceerde ook ‘Alkibiades’: een historische roman over een Griekse politicus. ‘Het grote baggerboek’ (2004) won daarentegen de Gouden Doerian voor de slechtste Nederlandstalige roman. Ook ‘Rupert. Een bekentenis’ zorgde voor controverse omdat het boek rechtstreekse vertalingen bevatte van ‘The Waste Land’ van T.S. Eliot. Pfeijffer spreekt echter niet van plagiaat, maar van intertekstualiteit. ‘Rupert’ won desondanks de Anton Wachterprijs en de Seghers Literatuurprijs.

Zijn bekendste werk is ‘Grand Hotel Europa’ (2017), waarin een oeroud hotel het continent vertegenwoordigt. Het boek vertoont autobiografische elementen, waaronder Pfeijffer, die zelf de hoofdrol speelde. Ook vriendin Stella Seitun kwam voor als Clio. Hiermee bekritiseerde hij het massatoerisme dat Europa toen overspoelde. In zijn laatste werk, ‘Kroniek van de aangekondigde afrekening’ (2026), schetste hij de gevaarlijke omwenteling van de democratie naar absolutisme.

FIETSEN NAAR ROME

Ook Pfeijffer zelf ontsnapte niet aan het massatoerisme. Hij gaf echter wel een nieuwe invulling aan het concept. Zo reisde hij in 2008 met de fiets van Leiden naar Rome. Na 2600 kilometer kwam hij uiteindelijk in Genua, zijn geliefde stad, terecht. Die fietstocht vormde dan ook de voedingsbodem voor ‘De filosofie van de heuvel’ en ‘La Superba’ en luidde een nieuwe fase in zijn schrijverschap in.

LIEFDE EN GENUA

In Genua ontmoette hij tevens zijn Stella Seitun. “Hij was echt zo’n verschijning die je liever uit de weg ging”, zei ze in HUMO. Toch vormde dat het begin van een liefdesverhaal. Ze was zijn grootste steun tijdens zijn alcoholproblemen: “Ik maakte een ander, mooier leven mogelijk: een leven zonder drank”. Ze woonden meer dan 20 jaar samen in Genua. Al schrijvend én fotograferend belichtte hij de schoonheid van zijn stad via Instagram, op @iljaleonardpfeijffer.

Ilja Leonard Pfeijffer stierf op 26 februari 2026 in zijn palazzo nabij de kathedraal van Genua. Aan elk verhaal komt een eind, al hield dat van hem te vroeg op: “Ik ben nog maar net begonnen. Ik moet nog zo veel boeken schrijven, ik moet nog zo veel leren en nog zo veel beter worden. En daar is geen einde aan”.

INTERVIEW

ENNA MERTENS
& MARTE JACOBS

“Ik wil niet mezelf spelen”

In gesprek met actrice Femke Vanhove

Femke Vanhove (21) was deze winter niet weg te branden van het grote scherm. Ze schittert in de hoofdrol in Skiff van Cecilia Verheyden en in Radioman van Frank Van Passel. De laatste zonnestralen verdwijnen, terwijl ze ons vertelt over oude bekenden, onuitstaanbare personages en ‘enttäuscht’ zijn.

© SEBASTIAN STEVENIERS

Wanneer je over je eigen werk praat, heb je het vaak over het effect dat je werk heeft op anderen. Wat is het effect op jezelf? Wat haal je er zelf uit?

Ik denk dat je heel veel leert door je in te leven in een personage. In het begin snap ik mijn personages soms niet, en dan stel ik heel veel vragen aan de regisseur, maar ook aan mezelf. Op een bepaald moment is dat dan voor mij geen personage meer, maar is dat een mens van vlees en bloed geworden. En ik ben mijn personage, dus ik praat tegen haar, stel vragen aan haar, en dan beantwoord ik eigenlijk mijn eigen vragen [lacht]. En wanneer ik dan, een tijdje na het filmen, in interviews allemaal vragen over mijn personage krijg, kom ik precies een oude bekende weer tegen. Dus wat ik daar uithaal, is inzicht in de wereld, inzicht in het leven van anderen.

Want als acteur moet je je vaak kunnen inleven in verhalen die eigenlijk niet bestaan, en daardoor kan je je ook beter inleven in verhalen die wel bestaan.

Is het makkelijker om iemand te spelen waar je je meteen in herkent?

Ik vind het eigenlijk fijner om personages te spelen die heel ver van mij afliggen. Automatisch ga je je dan meer vragen stellen, tot je zo’n personage eigenlijk het beste kent van iedereen. Dan snap je echt waar alles van komt dat die persoon zegt. Als een personage voor jou vanzelfsprekend is, dan denk je gewoon: “Ja, dat zou ik ook zeggen”. Ik wil niet mezelf spelen. Zelfs al ligt een rol dicht bij mezelf, toch zoek ik nog zo veel mogelijk in dat personage dat ik niet ben.

Zou je iemand willen spelen die je echt niet kan uitstaan?

Ja, ik denk dat die onuitstaanbaarheid ook ergens vandaan komt. En ik denk, als je die bron vindt, dat je daar dan een draai aan kan geven, en toch nog een vleugje empathie kan opwekken. En als je een personage echt begint te begrijpen, moet je niet per se zeggen: “Ik hou van die persoon”. Het is niet omdat je iemand begrijpt dat je ervan houdt. Ik zou zo iemand sowieso willen spelen. Dat is een uitdaging die ik zou aangaan.

“Zelfs al ligt een personage dicht bij mezelf, toch zoek ik nog zo veel mogelijk in dat personage dat ik niet ben.”

Je vindt het belangrijk dat mensen zich herkennen in de verhalen die je vertelt. In Skiff gaat het bijvoorbeeld onder andere om queer representatie. Welke film of welk verhaal heeft jou als kind of tiener het gevoel gegeven dat je daar niet alleen in was?

Sommigen zien een queer film of lezen een queer boek en zijn dan inderdaad opgelucht: "Ik ben niet alleen." Maar bij mij was het eerder de herkenning die een grote rol speelde. Want ik ben altijd geaccepteerd en begrepen geweest door mijn bubbel. Ik voelde me altijd heel veilig bij mijn familie en vrienden. [Denkt na]. 'Carol' van Patricia Highsmith was wel een boek dat een grote emotionele impact op me had. Het was het eerste queer boek dat ik las, en het deed mij inzien hoe mooi een queer relatie kan zijn. Dat boek is ook verfilmd, maar die film heb ik nooit gezien omdat ik het boek zo mooi vond. Ik wil dan niet dat de fantasiewereld die ik in mijn hoofd gecreëerd heb, door beelden wordt vernietigd.

"Vlaanderen doet echt zijn best om goede, mooie films te maken en slaagt daar ook in."

Zou je zelf willen meespelen in een verfilming van een boek?

Ik heb meegedaan in een verfilming van een boek, maar die film komt nog uit. Ik vind dat wel echt heel moeilijk, want in een boek zijn zo veel details en gevoelens beschreven die je op een heel andere manier moet vertalen naar het scherm. Het personage dat ik speel in de verfilming, komt in het boek bijvoorbeeld maar in twee zinnen voor. In de film is daar een veel groter personage van gemaakt.

Mensen zijn bij een verfilming automatisch ook veel strenger. En dan zijn ze ook sneller... enttäuscht. Hoe zeg je dat in het Nederlands? Ik heb net drie maanden in Wenen gewoond, ik kan alleen nog maar Duits [lacht].

Teleurgesteld?

Teleurgesteld! Amai, ik kan gewoon geen Nederlands meer. Maar daarom vind ik een verfilming heel eng. Het is zeker een uitdaging, maar ik ga graag uitdagingen aan.

© SEBASTIAN STEVENIERS

Als het in recensies over bijvoorbeeld Radioman of Skiff gaat, worden die films vaak gereduceerd tot 'Vlaamse films' en niets meer. Zie je dat als een beperking of trek je er niet zo veel van aan?

Ik denk dat het belangrijkste is dat je een film mooi vindt. Ik vind Skiff en Radioman beiden hele mooie projecten en ik ben blij dat ik daar deel van uitmaak. Er zijn mensen die van Vlaamse films houden en mensen die daar niet van houden, en dat is ook gewoon oké. Maar er zijn ook mensen die denken: "Het is een Vlaamse film, dus ik kijk die niet." Dat is jammer.

De Vlaamse cinema doet het ook eigenlijk wel... Nee, de Vlaamse cinema doet het niet goed; er gaan te weinig mensen naar de cinema. Maar wat ik bedoel, is dat we in Vlaanderen wel echt goede dingen maken. Er zijn al veel Vlaamse films bij de Oscars geweest, bijvoorbeeld Close of Daens, dat is echt wel crazy. Dus ik hoop dat mensen weten dat Vlaanderen echt zijn best doet om mooie films te maken en daar ook in slaagt.

Zit je dan op je plaats in de Vlaamse filmwereld?

Ik vind het fijn om van die wereld deel uit te maken, hier zijn gewoon supergoede acteurs en regisseurs. Ik kan niet genoeg zeggen hoe dankbaar ik ben voor de mensen die ik in dit kleine landje heb ontmoet. Met Skiff hebben wij [de cast en crew] heel veel internationale filmfestivals gedaan, en ik ben echt trots om daar bij te horen. En dat die film dan in België is gemaakt, het land waar ik vandaan kom, dat is gewoon keileuk.

Ik zou wel graag in de toekomst ook in het Duits spelen, daar ben ik naartoe aan het werken. Ik heb al in Duitsland en Oostenrijk gewoond, en de mensen die ik daar heb leren kennen, vertrouwen erop dat ik geloofwaardig in het Duits zou kunnen spelen. Dus dan begin ik daar zelf ook in te geloven. Er is niets mis met dromen, toch?

Jan Leyers, meer dan een hit

Deze week verloor het Vlaamse medialandschap Jan Leyers (67). Hij overleed in zijn slaap aan de gevolgen van hartritmestoornissen. Wie niet met zijn muziek opgroeide, leerde hem later kennen als televisiemaker of filosoof. Die brede achtergrond maakte hem tot een kritische denker die niet aarzelde om tegen de stroom in te gaan.

Sommige stemmen herken je na één zin. Die van Jan Leyers was er zo een. Hij sprak zoals hij dacht: zoekend, wikkend en wegend. Wanneer hij vertelde, leek de wereld even trager te draaien. Zijn woorden waren zorgvuldig gekozen, zonder grote gebaren, maar met gewicht. Die stem droeg hij mee in alles wat hij deed. Eerst in de muziek, later op televisie. Leyers luisterde zoals hij sprak: met aandacht en zonder oordeel. Hij zocht geen confrontatie om het effect, maar nuance om het begrip. In een tijd van scherpe meningen bleef Leyers geloven in het gesprek.

Filosofie in stereo

Als 24-jarige maakte Leyers indruk als componist voor theater. Het was een vroege aanwijzing dat hij meer was dan een popmuzikant in wording. Zijn filosofiestudie voedde zijn denken over mens en maatschappij, en die reflectie bleef zijn werk kleuren. Muziek was voor hem een vorm van denken. Daarom wist hij met één nummer een hele generatie te raken. 'The Way to Your Heart' werd een internationale hit en zette hem, samen met bandgenoot Paul Michiels, definitief op de kaart.

Soul tot grunge

Hun band Soulsister kleurde de jaren tachtig. De soulvolle pop brak door tot buiten België, wat uitzonderlijk was voor een Vlaamse band in die periode. Leyers grapte in 1990 dat hij "nu mocht sterven", alsof de piek al bereikt was, maar zijn verhaal was nog lang niet geschreven.

In de jaren negentig richtte hij, met Flip Cauwelier en Joost Van Den Broeck, My Velma op. In de geest van het grungetijdperk werd de muziek robuuster en rauwer. Het was geen veilige herhaling van een succesformule, maar een zoektocht naar een nieuw geluid. De aantrekkingskracht van Soulsister bleef bestaan. In 2007 stonden Leyers en Michiels opnieuw samen op het podium tijdens het muziekfeest Night of the Proms. Het publiek reageerde enthousiast. De chemie was er nog. Een jaar later volgde een succesvolle reünie in het Sportpaleis. Wat ooit een afgesloten hoofdstuk leek, bleek springlevend. Hun nummers bereikten intussen ook een jongere generatie, wat bewijst dat Soulsister tijdloos is.

Wijze mediastem

Leyers beperkte zich niet tot muziek. Hij werd een bekend televisiefiguur, met reeksen waarin hij de wereld introk om te luisteren en te begrijpen. Zo maakte hij een reisdocumentaire over de islamitische wereld 'De Weg naar Mekka', een reeks over de impact van de islam in Europa 'Allah in Europa' en een uitdagende reis door Europa 'De Weg naar het Avondland'. Zijn bedachtzame stijl, geworteld in zijn filosofische achtergrond, maakte hem tot een opvallende stem in het medialandschap. Hij trapte zelden in de val van snelle meningen of makkelijke tegenstellingen. Hij koos voor nuance.

Mozaïek van talent

In 2022 kreeg hij een Lifetime Achievement Award en werd hij opgenomen in de Eregalerij van Radio 2. Het was een erkenning voor een carrière die meerdere decennia overspant. Meerdere bands, talloze samenwerkingen, televisieprogramma's en onderscheidingen. Bovenal was hij een man van generaties. Voor sommigen blijft hij de zanger van een iconische hit uit de jaren tachtig, voor anderen de wijze televisiemaker. Zijn parcours was veelzijdig en indrukwekkend.

Bart Peters en Paul Michiels verliezen een compagnon van vele jaren. Zijn dochters - Dorien, Ella, Billie en Olga - moeten verder zonder hun vader. Vlaanderen verliest een stem die bleef zoeken: in muziek, in woorden en in de wereld.

Als volwassenen hun innerlijke kind meer zouden laten zien, zou het 'worstelen met het leven' veranderen in 'genieten van het leven'.

Verloren Vonk

Na 10 minuten wandelen met een kind sta je nog geen honderd meter verder, maar heb je wel twee coole stenen, een mooie tak, en een filosofische vraag over het leven en de dood. Zo zijn kinderen nu eenmaal. Deze verwondering verdwijnt bij volwassenen, en dat vind ik een spijtige zaak.

Kinderen zijn altijd nieuwsgierig en hebben een heel andere visie op de wereld dan volwassenen. Dit kan je duidelijk zien aan de vragen die ze stellen, die verrassend filosofisch kunnen zijn; 'Waar gaat het donker naartoe als het licht aan gaat?' 'Was mama vroeger ook een baby? Speelde ik met haar?'. Deze vragen zijn interessant, maar worden zelden door volwassenen geuit. Wat originaliteit en nieuwsgierigheid betreft zijn kinderen perfecte leermeesters voor hun ouders. Maar die luisteren vaak niet: ze blijven vast in hun starre volwassenheid.

Wanneer ik omga met mijn veertigjarige ouders, voel ik vaak dat er iets ontbreekt. Ik mis bij hen een vonk van kinderlijk enthousiasme. Ja, mijn moeder vindt het wel leuk om een serietje te kijken in de avond. Ja, mijn vader vindt het wel tof om te gamen. Ze doen het om wat te ontspannen na een zware werkweek, niet meer en niet minder. De passie ontbreekt, die ik bij kinderen en mezelf wel kan vinden.

De meeste volwassenen kunnen zich door het leven worstelen, maar ook maar net. En alleen als ze genoeg koffie op hebben. Als volwassenen hun innerlijke kind wat meer zouden laten zien, zou het 'worstelen met het leven' vaker veranderen in 'genieten van het leven'.

Komaan, laat de bubbeltjes van dat bubbeltjespapier maar knappen. Lik de kom met dat restje beslag toch uit. Help toch maar mee met de sneeuwman buiten. Laat het innerlijk kind weer wat naar buiten komen. Laat de vonk weer ontvlammen.

Airbnb: droomverhaal of doemscenario?

De Leuvense horeca zit met de handen in het haar. De afgelopen tien jaar is de stad veroverd door een nieuwe concurrent: Airbnb. Inwoners uit Leuven kunnen hun huis of appartement verhuren aan toeristen, maar dat gebeurt evengoed op andere locaties. In veel grote steden beginnen hoteluitbaters de nadelige gevolgen van dit digitale platform te voelen. Waarom blijft het bedrijf zo populair als het de lokale economie schaadt?

In 2007 besloten drie studenten uit San Francisco hun eigen appartement te verhuren aan toeristen omdat alle hotels volgeboekt waren. Het verhaal achter Airbnb was officieel begonnen. In 2008 ging de eerste versie van de website online. Na zes maanden werd het bedrijf opgepikt door een investeerder die veel potentieel zag in het concept. Momenteel bestaat het platform uit 7,7 miljoen privé-accommodaties in 200 verschillende landen.

'Airbnb wordt vaak ingezet voor illegale praktijken'

Geld moet rollen

Airbnb verovert de wereld snel en dat is geen verrassing. Consumenten staan allereerst direct met elkaar in contact om accommodaties te huren en verhuren. Deze snelle en efficiënte communicatie gebeurt ook volledig digitaal. Daarnaast biedt het platform enkele economische voordelen. Ten eerste is het een manier voor toeristen om de toeristentaks te omzeilen, wat in hotels niet mogelijk is. Ten tweede zijn de accommodaties veel goedkoper dan hotelkamers.

© Airbnb

Ten slotte is het dan nog financieel interessanter voor inwoners om hun appartement meerdere malen kortstondig te verhuren dan eenmalig op lange termijn.

Rooskleurige ideologie

Airbnb past binnen het ideologische kader van een zogenaamde deeleconomie: een socio-economisch systeem waar collectieve consumptie belangrijker is dan bezit. Consumenten van het platform hebben zo vaak een andere beweegreden om Airbnb te gebruiken in plaats van een hotel te boeken.

Airbnb biedt bijvoorbeeld een unieke ervaring waarbij toeristen meer het gevoel hebben dat ze daadwerkelijk in de stad wonen. Bovendien biedt het platform een breed scala aan bijzondere accommodaties zoals historische panden en boomhutten. Toch is het gebruik van Airbnb niet geheel rooskleurig.

Status quo

Airbnb biedt misschien een unieke ervaring voor toeristen en financiële voordelen, toch wijzen critici erop dat de groei van Airbnb druk kan zetten op woonprijzen en leefbaarheid. Hoe overheden hier een rol in kunnen spelen, is nog onhelder. Het is echter duidelijk dat er nood is aan normen en richtlijnen voor het verhuren via een digitaal platform.

“Dansbare muziek en woelige tijden gaan hand in hand”

Dansen in tijden van oorlog

‘Getting Killed’ van Geese staat de laatste maanden op repeat en ik kan er niet genoeg van krijgen. De teksten van de nummers staan in mijn geheugen gegrift, maar hier en daar springen er nog lyrics bovenuit. De zin ‘There is only dance music in times of war’ uit het nummer ‘100 Horses’ pakt me vast en doet me nadenken. Wat Cameron Winter, de zanger van de band, hier zegt, klopt als een bus: dansbare muziek en woelige tijden gaan al eeuwen hand in hand.

Dat is geen nieuwe trend: de band Talking Heads werd populair in vergelijkbare tijden als de onze, tijdens de Vietnamoorlog. Op het legendarische album *Fear of Music* uit 1979 staat het nummer ‘Life During Wartime’. Ik luister nog eens naar deze iconische plaat en ervaar een gek gevoel bij de volgende lyric: ‘This ain't no party/ This ain't no disco/ This ain't no fooling around’. De dreigende toon, gemengd met de funky gitaren, maken een mix van emoties los. Moet ik nu dansen of wenen?

Terwijl ik meezing met de albums, ben ik zoals gewoonlijk op mijn sociale media aan het scrollen. Ik blijf een kind van mijn eigen tijd, natuurlijk. Op mijn feed verschijnt de ene duistere melding na de andere: ‘Revolutionaire Garde dreigt met volledige sluiting van Straat van Hormuz, al meer dan 4.300 doden in hele regio’, ‘Na Venezuela en Iran lijkt de Amerikaanse president Donald Trump ook Cuba steeds meer te viseren’. De donkere koppen wisselen de groovy beats af en deze mix blijft het onwennige gevoel versterken. David Byrne van Talking Heads heeft gelijk, dit is geen disco! Het gaat weer eens allemaal naar de knoppen!

Toch is het een geruststelling dat zowel Talking Heads in de jaren ‘70, als Geese in 2025 (en bij gevolg ook ikzelf op dit moment) hetzelfde ervaren. Dezelfde militaire dreigingen worden misschien wel anders verpakt, maar ze houden hetzelfde in: meer macht, meer kapitaal en meer controle. Vietnam of Iran, een ware regimeverandering of niet, Amerika en het Westen blijven precies Monopoly spelen. Is het dan niet logisch dat Cameron Winter en David Byrne allebei deze existentiële angst uitdrukken op dansbare platen? Muziek als reactie op alle chaos in de wereld is misschien geen oplossing, maar het is op z’n minst wel tijdloos. Misschien zelfs nóg tijdlozer dan Talking Heads, als dat al kan!

INTERVIEW

Emma Moyson
& Anouck Kesselaers

“Als acteur moet je nieuwsgierig zijn naar de ander”

Actrice Evelien Bosmans (36) is overal: op televisie, in film, op het podium en in een podcast. Die open houding kenmerkt haar: ze zegt ja als iets haar overtuigt, ontwikkelt zich steeds meer als maker en vindt evenveel voldoening in repetitieruimtes met kwetsbare jongeren als op grote podia. Een gesprek over de ‘speelboer’ die haar werk almaar meer koppelt aan een sociale dimensie en over een theaterlandschap dat almaar verder versplintert.

“Het leuke aan mijn job, en tegelijkertijd ook de valkuil, is dat het heel divers is. Ik heb het geluk dat ik in al die wereldjes mag werken, waardoor het nooit hetzelfde is.”

Veelzijdigheid typeert Eveliens carrière, maar projecten combineren noemt ze zelf “een huzarenklus”. Toch is dat puzzelwerk inherent aan de sector. “Je krijgt geen maandloon van een paar keer theater te spelen. Je moet dat combineren met draaidagen bijvoorbeeld. Die puzzel maakt dat je ervan kunt leven.” Ondanks haar succes kampt ze soms met het ‘imposter syndrome’. In rustige periodes duikt weleens twijfel op. “Dan denk ik: o jee, nu ben ik door de mand gevallen,” lacht ze. “Gelukkig valt er dan altijd iets uit de lucht.” Aan werk voorlopig geen gebrek: met ‘The Forest School’ op de planken, nieuw gewerk bij Tutti Fratelli

(‘Hero Ni यं Ni Hero’), de reeks ‘Breendonk’ dit najaar en tal van andere projecten zit haar agenda goed vol.

Van speler tot maker

Vlaanderen leerde haar kennen als actrice, maar ze ontpopte zich de afgelopen jaren almaar meer tot maker. “Ik dacht altijd dat ik niet echt een ei te leggen had. Ik vond het leuk om in de droom van iemand anders te stappen en die waar te maken. Op school noemden ze mij een ‘speelboer’: ik speelde wat ze mij vroegen. De laatste jaren, met ouder worden, is dat aan het veranderen.”

Nu werkt ze regelmatig als regisseur bij Tutti Fratelli, het Antwerpse gezelschap dat theater maakt met kwetsbare jongeren. Na een telefoongesprek met artistiek leider Nico Sturm stapte ze mee in het project, samen met collega Daphne Wellens. “Ze is mijn beste vriendin, dus het voelt heel logisch. We hebben allebei geacteerd bij Bert Scholiers en ook daar waren we sterk betrokken bij het maakproces.

FOTO - Ivan Baetens

We spreken dezelfde taal en hebben dezelfde vocabulaire ontwikkeld. Daardoor voelt het heel organisch om dat nu samen te doen.”

Sociale dimensie

Haar werk binnen Tutti Fratelli heeft bovendien een sterke sociaal-artistieke dimensie, die een kant van haar blootlegt die er al langer was. “Er zit ergens wel een maatschappelijk werkster in mij. Ik vind het leuk dat dat er nu wat meer uitkomt.” Die manier van werken sijpelt ook door in haar spel als actrice.

In januari ging ‘The Forest School’ in première, een voorstelling over en door mensen met een autismespectrumstoornis. Hier ervaaarde ze hoe dat sociaal-artistieke ook haar positie als speler verandert. “Wat ik fijn vind, is dat je jezelf dienstbaar moet opstellen, want het gaat niet over jou. Bij dit soort projecten moet je jezelf aan de kant zetten en focussen op de mensen naast je, op degenen met wie en voor wie je iets wil maken.”

“Als het niet om jezelf gaat, dan gaat het spelen gemakkelijker.”

Het repetitieproces verliep niet zonder frictie. “Inherent aan mensen met ASS is dat ze niet houden van verandering, terwijl repeteren net voortdurend veranderen is. Bovendien zit ik op een ander spectrum; ik ben chaotisch en zij zijn gestructureerd. Ik vergat voortdurend mijn teksten en dan vroeg ik aan een van hen of ik een tekst mocht lenen. Zij keken dan van: ‘Hoe leef jij, hoe kun je zo functioneren?’ lacht ze. Net in die tegenstelling ontdekte Evelien een nieuwe manier van spelen. “Ik leerde dat het allemaal niet zo belangrijk is. Als het niet om jezelf gaat, maar om anderen, dan gaat het spelen veel gemakkelijker.” Die sociaal-artistieke dimensie is voor haar intussen onmisbaar. “Als je met wat je graag doet, iets kan betekenen voor anderen, geeft dat vaak meer voldoening dan een hoofdrol vertolken op een groot podium.”

Representatie op het scherm

Die maatschappelijke betrokkenheid beperkt zich niet tot het theater. In ‘F*** You Very, Very Much’ en ‘De Club’ speelt Evelien personages die bijdragen aan representatie op het scherm. Die rollen vindt ze belangrijk, maar ze brengen ook uitdagingen met zich mee. “Zulke rollen zijn soms eng om te vertolken. Zeker mijn personage in De Club, omdat die non-binair was. Ik vroeg me af of ik dat wel moest spelen. De regisseur gaf toen aan: ‘Zolang we niemand non-binair vinden, is het belangrijk dat er toch representatie is.’ Zo heb ik het voor mezelf gekaderd. Ik heb geprobeerd het met liefde te vertolken.”

Ze bereidt zulke rollen voor door verhalen te verzamelen en te praten met mensen die deze ervaringen kennen. “Ik denk dat het als acteur heel belangrijk is om nieuwsgierig te zijn naar de ander.”

Die nieuwsgierigheid typeert haar en is ook voelbaar tijdens het interview, in de vragen die ze zelf voortdurend stelt.

Een eclectisch carrièrepad

Terwijl andere acteurs doelgericht hun carrièrepad uitstippelen, noemt Evelien zichzelf een ‘veel te gulzige ja-zegger’. Als iets of iemand haar overtuigt, doet ze het — van kinderprogramma’s als ‘Dag Sinterklaas’ tot de oorlogsfilm ‘Radioman’ en de fictiereeks ‘Breendonk’, die dit najaar uitkomt. “Door dat gulzige ‘ja-zeggen’ heb ik een eclectisch carrièrepad gecreëerd binnen het acteren. Het is divers en daar hou ik van. Ik ga niet plots een liedje beginnen zingen op de radio, maar ik zou ook niet graag enkel cultfilms doen. Dan zou ik veel te hard op mijn honger blijven zitten.”

“Ik ben een veel te gulzige ja-zegger.”

Toch besloot ze vorig jaar buiten haar vertrouwde speelveld te stappen met de podcast ‘Geisha’, die ze samen met haar zus maakte. Wat begon als een spontaan idee op vakantie in Gran Canaria, werd een goedgekeurde pitch bij VRT. “Het was spannend en we begonnen er naïef aan.” Het project bleek uitdagender dan gedacht: een lijvig subsidiedossier, een lang maakproces, persoonlijke verhalen onthullen en de reacties van familieleden. “Het was moeilijker dan verwacht, maar wel fijn om met mijn zus te doen.”

Versnipperd werkveld

Volgend jaar speelt ze in ‘A Streetcar Named Desire’, met Kevin Janssens en Clara Cleymans. Die productie werd al vijftig keer verkocht, een schril contrast met het gesubsidieerde circuit, waar voorstellingen hooguit twaalf keer gespeeld worden. “Dat klopt eigenlijk niet.

“Je maakt iets in drie maanden en het wordt twaalf keer opgevoerd. Dat is zo minimaal. De moeite en investering van iedereen die eraan meewerkt, staat niet meer in verhouding.”

FOTO - Michiel Devijver

“Met speeldagen verspreid over maanden en verloning per dag wordt het werkveld almaar meer versnipperd. “Je moet jobs combineren om ervan te kunnen leven.” Daarnaast ziet ze getalenteerde vrienden thuiszitten zonder werk en merkt ze dat het voor vrouwen die ouder worden moeilijker wordt. “Die representatie is er spijtig genoeg nog niet, maar ik ben benieuwd naar de toekomst.”

Toekomst en dromen

Ondanks de onzekerheden kijkt Evelien positief naar haar parcours. “Ik had dit nooit verwacht, en daar zal ik eeuwig dankbaar voor zijn. Ik kom niet uit een artistiek nest, dus ik dacht nooit dat ik hier mijn beroep van kon maken.” Of ze nog grote dromen koestert? “In het buitenland gaat het vaak mis en daar komt veel teleurstelling bij kijken. Maar een Franse film bijvoorbeeld, dat zou ik fijn vinden. Ik heb eerder met Compagnie Marius en STAN in Frankrijk gespeeld, en in het Frans werken vind ik superleuk. Voor een belle époque mogen ze mij ook altijd bellen.”

Uiteindelijk draait het voor Evelien niet om grote dromen, maar om het plezier en de voldoening van projecten die samen ontstaan en uitgevoerd worden. “Het leukste vind ik dingen maken met vrienden en gelijkgestemden, en dat die projecten geld krijgen, gemaakt en gespeeld worden. Dat is voor mij een realistische droom.”

NECROLOGIE

Ella- Marie Jacques

De prinses die koningin had moeten worden

"Het land kan op mij rekenen." Met die eenvoudige maar krachtige woorden, gaf kroonprinses Elisabeth op haar achttiende verjaardag een visitekaartje af dat de Belgen nooit meer zouden vergeten. Het was de plechtige belofte van een nieuwe generatie, een belofte die gisteren onverwachts eindigde op een weg in de Verenigde Staten. De prinses die geschiedenis had moeten schrijven als de eerste regerende koningin van België, werd nog geen 25 jaar.

Terwijl België vanochtend wakker werd, kwam het verschrikkelijke nieuws vanuit de Verenigde Staten binnen. Door een verkeersongeval tijdens haar studieverblijf aan Harvard University, kwam kroonprinses Elisabeth om het leven. De details van het ongeval zijn nog onduidelijk en worden momenteel onderzocht. Elisabeth bereidde zich met hart en ziel voor op haar rol als koningin, maar die toekomst is nu in één klap weggevaagd.

Een leven in de schijnwerpers

Op 25 oktober 2001 werd Elisabeth geboren als de oudste dochter van toenmalig kroonprins Filip en prinses Mathilde. Haar geboorte was historisch, want door de afschaffing van de Salische wet in 1991, was zij de allereerste vrouw die de koninklijke titel mocht erven. Als kind studeerde ze in Brussel, en was zo de eerste troonopvolgster die haar middelbare opleiding volledig in het Nederlands volgde.

Daarna zette ze haar studies verder in Wales, aan het UWC Atlantic College, waar ze tussen leeftijdsgenoten uit alle lagen van de bevolking naar de les ging. Na haar militaire opleiding in België ging ze naar het Lincoln College in Oxford voor een bachelor in geschiedenis en politiek. Ze was net begonnen aan haar nieuwe studie: een master Public Policy aan de Harvard University, toen daar het auto-ongeluk plaatsvond.

Modern evenwicht

Haar opvoeding was altijd gericht op een evenwicht tussen traditie en de moderne realiteit. Elisabeth zorgde voor een nieuwe aanpak van de monarchie. Ze was de prinses die in Oxford tussen internationale studenten op 'kot' zat.

Elisabeth was de cadet die in legeruniform door de modder van het kamp in Elsenborn kroop. "Ze wilde geen voorkeursbehandeling krijgen, ze wilde deel uitmaken van het geheel", vertelt een officier van de Koninklijke Militaire School. Die balans tussen de kroon en de realiteit was haar grote kracht. Ze beheerste de drie landstalen vloeiend en sprak het volk toe met een natuurlijk gezag dat haar vader pas op veel latere leeftijd vond.

Trendbreuk in de geschiedenis

Als eerste vrouw op de troon zou Elisabeth voor een historische verandering in de Belgische dynastie zorgen. In haar toespraken benadrukte ze niet de pracht en praal van haar leven, maar juist het belang van verbondenheid, diversiteit en verantwoordelijkheid. "Ik geloof in de toekomst, omdat ik zie hoe sterk mijn generatie zich daarvoor inzet," klonk het hoopvol tijdens een van haar publieke optredens.

Critici vonden haar soms te voorzichtig, maar voor de grote meerderheid van de Belgen was haar discretie juist haar krachtigste eigenschap. Ze probeerde dicht bij het volk te staan door kleine, oprechte gebaren: een aandachtig gesprek met een vrijwilliger bij een voedselbank, of een kort lachje en een zwaai naar een kind langs de dranghekken tijdens de nationale feestdag. Ze maakte tijdens die momenten haar groeiend engagement zichtbaar.

Een on vervulde belofte

Voor Koning Filip en Koningin Mathilde is dit een onvoorstelbaar verlies. Elisabeth was niet alleen de toekomstige koningin, ze was bovenal hun oudste dochter op wie ze enorm trots waren. Haar broers, prins Gabriël en prins Emmanuel, en haar zus prinses Eléonore, verliezen hun grote zus die de druk van de schijnwerpers als eerste opving. Het Koninklijk Paleis heeft een periode van nationale rouw afgekondigd.

De uitvaart zal plaatsvinden in de Onze-Lieve-Vrouwekerk in Laken. België neemt afscheid van een koningin in wording, die in haar veel te korte leven al had bewezen dat ze het in haar had om te regeren. De belofte blijft on vervuld, maar de indruk die ze achterlaat in de harten van de Belgen, is voor altijd.

RECENSIE

Daphne Wouters

“Waar andere adaptaties imponeren met spektakel, raakt Hamnet dieper met emotie”

Spectaculaire boekadaptatie: de vrouw achter Shakespeare

Regisseur Chloé Zhao verfilmt de roman Hamnet met hulp van auteur Maggie O'Farrell. Dit vrouwelijke duo laat ons kennismaken met Agnes, de vrouw van Shakespeare en de drijvende kracht achter zijn succesverhaal.

Is Hamnet de beste boekverfilming van het jaar? Tussen andere adaptaties zoals Wuthering Heights en Frankenstein, valt Hamnet niet zo op. De budgetten van die films zijn veel groter: enorme sets, uitbundige kostuums en grote sterren in de hoofdrollen. Kan de sobere en ingetogen Hamnet hiertegen op? Absoluut, waar andere adaptaties imponeren met spektakel, raakt Hamnet dieper met emotie.

Hoewel de film niet onmiddellijk de aandacht steelt, wordt de kijker scène per scène dieper in het verhaal getrokken. De film bevat geen spectaculaire sets of outfits, maar steunt op fraaie natuurbelieden, zachte muziek en de emoties van de acteurs. De kwaliteit zit verborgen in betekenisvolle details die zowel in beeldspraak, veelzeggende stiltes en foreshadowing aanwezig zijn. Zo wordt de spanning doorheen het verhaal opgebouwd via de kadrering van alledaagse scènes, die een onheilspellend gevoel creëren. Die maken de film speciaal en stuwen het verhaal voort.

Wat de film verder bijzonder maakt, is de manier waarop menselijke emoties worden getoond. Juist in de scènes met weinig tot geen dialoog, schitteren de acteurs het meest. In de tweede bevallingscène van de film gebruikt Agnes niet veel woorden, maar de kijker kan haar pijn en angst door het scherm heen voelen. Jessie Buckley (Agnes) en Paul Mescal (William Shakespeare) geven een masterclass in het uitdrukken van emoties.

Het belangrijkste thema is ouderschap en vooral het moeder-zijn. Chloé Zhao benadrukt in Time Magazine hoe belangrijk de kracht van vrouwen is na eeuwenlange onderdrukking. Daarom toont Hamnet vernieuwing door te focussen op het perspectief van Agnes, ondanks dat het verhaal zich situeert in de 16de eeuw, waarin de man dominant is. Het succesverhaal van William speelt een bijrol en wordt benaderd vanuit haar visie.

Ondanks de eenvoud, maken zowel de filmtechnieken als de acteerprestaties van deze film een echte parel. Deze boekverfilming is, door het vrouwelijk perspectief op de 16de eeuw, innovatief en effectief een van de beste in zijn genre.

Tegenwoordige Tijd voortaan zonder queen van de MIA's

"Ben je klaar?" vroeg Pommeliën Thijs in de eerste single van haar nieuwste album Gedoe, maar niemand was klaar voor dit grote verlies. Vrijdag 27 februari stond ze nog te springen en te zingen in een uitverkochte AFAS Live in Amsterdam, waar ze afsloot met haar hit 'Atlas'. Tijdens de finale ging het mis: door haar enthousiasme maakte Pommeliën een misstap en viel ze ernstig van het podium. Ze overleefde de val, maar overleed een dag later aan haar verwondingen in het ziekenhuis.

Pommeliën Thijs wervelde als een kleine tornado door het leven. Haar carrière begon op jonge leeftijd. Ze evolueerde van Ketnet-reporter naar televisiester in de jongerenserie #LikeMe, waar ze de rol van het lieve, stille meisje Caro aannam. Vanaf 2023 vertolkte ze een totaal ander personage: de losbandige en complexe Louise in Knokke Off. Ook haar muziek werd erg gewaardeerd. In 2020 bracht ze samen met Jaap Reesema 'Nu wij niet meer praten' uit. In 2021 volgde haar eerste solosingel 'Meisjes Van Honing'. Een paar jaar later verscheen haar debuutalbum Per Ongeluk, dat uitgroeide tot het bestverkochte album in Vlaanderen. Ondertussen heeft ze een tweede album, Gedoe, met onder andere de hits 'Atlas' en 'Ben je klaar?'.

Vroege doorbraak

Haar talent viel al vroeg op. Toen ze in 2012 werd gekozen als Annie, zei acteur Mark Tijsmans bij de audities: "Zodra zij op het podium verscheen, wisten we allemaal: zij wordt het sowieso." De jonge Pommeliën Thijs zei in een interview dat ze gewoon haar best had gedaan. Thomas van Goethem, de maker van de jeugdserie #LikeMe, ontdekte haar zeven jaar later. Hij vond dat Pommeliën perfect bij Caro paste, een personage dat uiteindelijk haar grote doorbraak betekende.

Veelzijdig talent

Pommeliën Thijs was dus overduidelijk een creatieve duizendpoot: ze was niet alleen een zangeres, maar ook een actrice en een modeontwerpster. Ze maakte vaak haar eigen outfits voor concerten of muziekvideo's zelf en deelde het proces op sociale media.

Ze regisseerde zelfs enkele van haar eigen videoclippen. Die waren altijd origineel: zo liet ze bijvoorbeeld echte bijen op haar lichaam lopen tijdens de opnames van 'Meisjes Van Honing'. Ook schilderde ze zichzelf volledig blauw voor 'Ben je klaar?'.

Succes en nuchterheid

Hoe groot haar succes ook werd, de zangeres bleef altijd met beide voeten op de grond. "Roem is geen motivator voor mij", zei Pommeliën bij het fashionmagazine Grazia. Toen ze in 2023 negen MIA's binnenhaalde, was ze zichtbaar aangedaan. Vorig jaar gebeurde dat opnieuw. Haar reactie luidde: "Het is er gewoon los over!" Met haar hit 'Atlas' stond ze in 2025 22 weken op nummer 1 van de Ultratop 50, wat een record is. Ze stal ook op veel festivals de show, zoals op Rock Werchter en Pukkelpop.

Op zoek naar rust

Door haar drukke leven had Pommeliën Thijs ook vaak nood aan rust. Ze zocht die vooral bij haar vrienden en familie en in de natuur. In 2024 nam ze deel aan De Expeditie: Groenland, waarbij aan haar papa werd gevraagd wat zijn dochter voor hem betekende. "Ik ben gewoon heel trots op Pommeliën", was het antwoord. Haar ouders waren er dan ook voor haar als het allemaal wat te veel werd.

Stem van een generatie

Toch bleef ze altijd een doorzetter en een durver. Die moed zien we ook terug in haar songteksten. Pommeliën gebruikte haar muziek als uitlaatklep en werd hierdoor ook weleens de stem van een generatie genoemd. Zo zong ze in 'Zilver' bijvoorbeeld: "Oude mannen maken wetten over nieuwe vrouwenrechten", en ook in 'Tegenwoordige Tijd' weerklinkt kritiek op de maatschappij.

Pommeliën had dit jaar nog vijf uitverkochte AFAS Domes op de planning staan, maar het mocht niet zijn. Ze heeft in haar korte, krachtige leven haar unieke stempel op de wereld mogen drukken en haar werk blijft voortleven bij haar ontelbare fans. Vandaag worden haar assen uitgestrooid aan de kust in Knokke, waar ze ook vaak was voor de opnames van Knokke Off. "Ik neem nu afscheid, jij moet nu gaan", zong ze ooit op haar auditie voor #LikeMe. Ook de titel van haar laatste hit krijgt een pijnlijke betekenis: 'IK MOET GAAN'.

COLUMN

Enna Mertens

**“Ik heb wel vaker
het gevoel dat ik
zelf het
vleesgeworden
tegenargument
ben van veel waar
ik voor sta”**

USE PROMO CODE
TIMOTHEE
TO SAVE 14% OFF SELECT
SEATS FOR CARMEN

THIS WEEKEND ONLY!

Chalaballet

“Opera is not dead #timotheechalamet”, schreef een vriendin van mij onder haar Instagrampost over een opera in La Monnaie in Brussel. Een steek naar Timothée Chalamet, die in een interview met Variety het volgende verkondigde: “Ik wil niet in ballet of opera werken, of ergens anders waar je zoiets hebt van: ‘Hey, laten we dit levend houden, ook al geeft niemand er nog om.’”

Ja... dat had hij beter niet gezegd.

“Mijn kijkcijfers zijn hierdoor gezakt met 14 cent”, grapt Chalamet zelf. Minder “monnaie” voor hem dus, maar het omgekeerde effect gebeurde in de schouwburgen. Ik kan me niet herinneren dat er ooit zo veel te doen was rond opera en ballet. Hordes boze ballerina’s veroveren mijn feed en plots lijkt het alsof iedereen dagelijks naar de opera gaat. Seattle Opera verkoopt zelfs tickets met 14% korting voor wie de code TIMOTHEE gebruikt.

Of ik al eens een ballet of opera heb bijgewoond? Nope. Dat is mijn ding niet: zo van die hoog zingende madammen of omgeplooiden tenen. Of ik al eens een film van Timothée Chalamet heb gekeken? Ja, natuurlijk. Wel van toen hij nog haar had. Met die weelderige lokken lijkt hij ook het respect voor andere kunstenaars te zijn verloren. Een soort van pingpongende Samson dus. Maar ben ik, die liever naar Call Me By Your Name kijkt dan naar Carmen, dan het levende bewijs van zijn uitspraken?

Ik heb wel vaker het gevoel dat ik zelf het vleesgeworden tegenargument ben van veel waar ik voor sta. Onlangs moest ik een enquête over mijn studietraject invullen om in kaart te brengen hoeveel studenten er getroffen zullen worden door Zuhair Demirs besparingen op het hoger onderwijs. Als student op modeltraject en zonder beurs besloot ik maar niet op die verzendknop te duwen. Een leugentje om andermans bestwil.

Plaatsvervangende verontwaardiging noem ik het. Want opera en ballet dood noemen? Dat lijkt me een pas de bourrée te ver, ook al weet ik niet wat dat juist is.

INTERVIEW

JOLIEN MARIËN
& LISA VERMEULEN

“Een boek komt altijd op het juiste moment op je schoot, daar geloof ik in”

Leen Dendievel (42) is actief als actrice en schrijfster en werd bekend dankzij haar rollen in 'Thuis' en 'Spring'. Na een pauze is ze opnieuw begonnen bij 'Thuis', en vorig jaar heeft ze een nieuw boek uitgebracht. Dit jaar pakt ze het rustiger aan, maar voor Leen zorgt die rust juist voor onrust: “Een creatief dier is altijd zoekende.”

We ontmoeten Leen in het gezellige Cosimo, een knusse oase van boeken en koffie te midden van de chaos rond de Marnixplaats in Antwerpen. Ze bestelt een cappuccino met havermelk en begint meteen enthousiast te vertellen.

Je bent actief als actrice en als auteur. In welke van die rollen voel jij je het meest thuis?

Leuke woordspeling! Als ik theater speel, voel ik alle vrijheid, maar als ik op de set sta, speelt onzekerheid altijd een beetje mee: je wil het goed doen en je ziet het ook altijd terug. Schrijven daarentegen doe ik waar ik wil, wanneer ik wil en hoe ik wil. In mijn pyjama of in een koffiebar, 's nachts of 's ochtends, waar ik ook inspiratie heb. En mijn boeken zijn van A tot Z van mij. Dus ik denk toch dat ik me het meest comfortabel voel wanneer ik schrijf en ik hoop dat ook ooit te bereiken met acteren. Daar ben ik nog altijd heel kritisch en minder vrij.

Je hebt vorig jaar het boek 'Soms is opgeven beter' uitgebracht, hoe was het om dat boek te schrijven?

Confronterend. Ik heb in dit boek voor de eerste keer echt mijn eigen verhaal als rode draad gebruikt. Het is dus mijn meest persoonlijke boek ooit, wat verhelderend was, maar tegelijkertijd ook erg confronterend. Het onderwerp, opgeven, is iets wat veel mensen aanbelangt. Het vraagt veel meer moed om iets los te laten dan te volharden in gewoonte. Ik spreek me vaak uit over de dingen waar andere mensen niet over durven praten, ik heb daar dan ook het platform voor. Ik heb reacties gekregen van mensen die door het boek te lezen effectief een stap hebben gezet. Je stelt je kwetsbaar op als je iets schrijft, dus dan hoop je maar dat het in goede handen terechtkomt.

Hoe kies je waarover je wil schrijven?

FOTO - Lisa Vermeulen

Ik kies daar niet voor, het kiest mij. Het onderwerp van mijn boeken is altijd iets wat op mijn pad komt en waar ik me dan vragen bij stel. Ik kijk altijd naar wat er in mijn leven en in de wereld gebeurt. Ik stel mezelf twee vragen: “Is het er al?” en als het er al is: “Heb ik daar iets aan toe te voegen?” Als het antwoord ja is, dan begin ik eraan.

"Lezen is zittend reizen, fantastisch toch?"

Wat is je favoriete boek dat je zelf geschreven hebt?

Lastige vraag. Ik zou willen zeggen 'Georges en Rita', dat is mijn eerste roman en ik ben daar toch wel aan gehecht. Maar ik heb 'Brief aan mijn kind' voor jongeren geschreven: er zitten heel veel dingen in hun hoofd

en ik kan me goed herinneren waar ik met mijn hoofd zat toen ik die leeftijd had. Ik heb met dit boek een jongen kunnen helpen die kampte met zware mentale problemen. Dus ik denk dat ik 'Brief aan mijn kind' daardoor wel extra koester. Een boek komt altijd op het juiste moment op je schoot, daar geloof ik in.

Welke rol speelt lezen in jouw leven?

Lezen is een belangrijk deel van mijn leven. Door boeken te lezen kom je in een andere wereld terecht. Het kan je optillen, het kan je herkenning bieden, het kan ervoor zorgen dat je je niet alleen voelt. Het is zittend reizen, fantastisch toch?

Zijn er auteurs of boeken die jou sterk beïnvloed hebben?

Sowieso Connie Palmen. 'I.M.' is mijn favoriete boek. Zij schrijft heel tactiel, heel psychologisch en filosofisch. Je kan het proeven en ruiken als zij iets schrijft. Ze heeft een heel scherpe pen en haar denkwijze is fantastisch. Ik ben ook fan van Griet Op de Beeck, omdat zij heel Vlaams is. Ik hou wel van het Vlaamse, het gewone. Soms verandert mijn redacteur 'goesting' in 'zin' en dan zeg ik: "Nee, goesting", je moet het voelen.

Had je altijd al de ambitie om te schrijven?

Nee, ik had geen ambitie om te schrijven. Ik maak dt-fouten en 'die' en 'dat' fouten, dus lang leve de redactie! Tijdens mijn studie psychologie heb ik mijn eindwerk gemaakt en daar is het eigenlijk allemaal begonnen. Nu kan ik me niet meer inbeelden dat ik niet aan het schrijven ben. Ik noteer alles op mijn telefoon. Als iemand hem vindt, weet die direct waarover ik allemaal aan het schrijven ben.

"Creëer je eigen wereld af en toe"

Je hebt Woordkunst-drama, Dramatische Kunsten, Assistentie Psychologie en een lerarenopleiding gevolgd. Vanwaar kwamen die uiteenlopende interesses?

Uiteindelijk is dat één grote interesse. Als mens, leerkracht en als actrice moet je het bredere plaatje kunnen zien, dus eigenlijk hangt alles samen. De gemene deler is de mens.

Aan welke opleiding heb je achteraf het meest gehad?

Psychologie, want anders was ik nooit begonnen met schrijven. Maar het zijn vooral mijn jaren in het middelbaar, waar ik woordkunst-drama volgde, die voor mij het meest inspirerend zijn geweest. Ik had een geweldige docente, die nog altijd een vriendin van mij is. Zij geloofde in mij toen ik niet in mezelf geloofde. Een goede leerkracht is goud waard en kan het leven van iemand veranderen.

Je baan vraagt veel van je. Zijn er dingen die je daardoor extra belangrijk vindt in je persoonlijke leven?

Rust. Rust en verveling. Ik kan dat niet genoeg benadrukken aan de jonge garde: doe even niets en verveel je! Dat zorgt voor zoveel creativiteit. Na een kwartier niets doen ontstaan er nieuwe verbindingen in je hersenen waardoor je soms oplossingen vindt op vragen waar je geen antwoord op wist. Ik lag onlangs op het gras, spreidde mijn armen, keek naar het gras en dacht: "Ik heb nu eigenlijk de wereldbol vast." Dat klinkt onnozel, maar je mag het kind in je niet verliezen. Je krijgt genoeg verantwoordelijkheden en er is genoeg tijdgebrek. De wereld gaat zo voorbij, en zeker in deze 'kutmaatschappij' met alle technologie komt heel de wereld op jullie af. Creëer je eigen wereld af en toe. Ga maar lekker op het gras liggen, en dan is dat de wereld: met de mieren en de lieveheersbeestjes.

Wat doe je verder graag in je vrije tijd?

Dat is een moeilijke vraag, want mijn werk is mijn hobby. Ik drink graag een koffietje en rondwalen in de stad vind ik ook heerlijk. Of even naar West-Vlaanderen rijden, naar de velden waar ik ben opgegroeid. Ik hou van afspreken met vrienden, maar ik ben ook heel graag alleen. Ik laad op door alleen te zijn.

Als je leven een film was, welke zou dat zijn?

Wellicht 'Lost in Translation', dat is een van mijn lievelingsfilms. Het is een trage, pure film over twee mensen die verdwalen, met mooie dialogen en veel stiltes. Ergens zijn we allemaal 'lost in translation', constant. We leven, we doen maar wat. Je denkt misschien: "Als je veertig bent, dan weet je het." Nee, dan blijf je zoeken.

"Het leven staat niet op punten"

Is er iets wat je de volgende generatie graag zou willen meegeven?

Zoveel. Lees 'Brief aan mijn kind', het staat er allemaal in. Neem jezelf niet serieus. Amuseer je. Het leven staat niet op punten, probeer elke opdracht als een ervaring te zien. Doe je best, perfectie bestaat niet. Als je je best hebt gedaan, op een examen of in een vriendschap, dan is dat goed genoeg. Als er later één iemand aan je graf staat en blij is dat je in leven bent geweest, dan is dat genoeg. We moeten niet streven naar perfectie, want niets is wat het lijkt. Ook online: vergeet het, vergeet die wereld, creëer je eigen wereld. Uit gesprekken met elkaar kun je zoveel halen, dus deel. Niemand is raar en we zijn allemaal raar.

NECROLOGIE

Marth Jaspers

Philippe Geubels: een zachte komiek in een luide wereld

Philippe Geubels is zondagavond in het UZA in Antwerpen overleden aan de gevolgen van een plotse hersenbloeding. Hij werd 44. Met hem verliest Vlaanderen een van zijn meest herkenbare stemmen in de comedy, een man die van stilte zijn handelsmerk maakte en die humor gebruikte als vorm van nabijheid.

Philippe Geubels' overlijden komt op een kantelmoment. Vorige week lanceerde hij de eerste aflevering van zijn nieuwe televisieprogramma *Gene Paniek*. Hierin ging hij aan de slag met de dagelijkse angst van gewone Vlamingen, een onderwerp waar ook hij zijn leven lang mee geworsteld heeft. Het tekent zijn carrière: hij liet ons lachen, maar hij moedigde aan altijd verder kijken dan de grappen, naar wat ons menselijk maakt.

Van zoekende stem tot vaste waarde

Geubels vond relatief laat zijn weg naar het podium. Na omzwervingen in andere beroepen waagde hij zijn kans in het comedycircuit. Zijn doorbraak kwam via Comedy Casino in 2007, waar hij met zijn droge humor tot in de finale geraakte. Terwijl andere comedians het moesten hebben van snelheid en volume, koos hij voor aarzeling. Wat stuntelig leek, bleek uitgekiende timing.

In panelprogramma's en eindejaarsshows groeide hij uit tot een vaste waarde. Ook in de jury van *De Slimste Mens* was hij jaren een vertrouwd gezicht. Zijn nuchtere observaties over alledaagse ongemakken maakten hem herkenbaar. Naast televisie bouwde Geubels een indrukwekkende carrière op het theaterpodium uit. Zijn onemanshows, zoals '*Geubels en de Belgen*', trokken volle zalen door hun minimalistische stijl en ingetogen timing. Geen overbodige grappen of spektakel, maar een zorgvuldig opgebouwde routine waarin hij het publiek op een bijna ongemerkte manier meesleepte. In zijn shows liet hij zien dat humor ook intiem kan zijn: met een herkenbare frustratie of een klein ongemak kon hij een hele zaal laten lachen.

De zachtheid achter de lach

Een van zijn meest impactvolle werken leverde hij met *Taboe*, waarmee hij begon in 2017. In dat programma bracht hij mensen samen die zelden centraal staan: ongeneeslijk zieken, mensen met een beperking, kortom: groepen die vaak te maken krijgen met vooroordelen. Geubels luisterde langer dan hij sprak. "Humor helpt altijd," zei hij recent in een interview met *Humo* over zijn nieuwe programma. "Al is dat zelden het eerste waar je aan denkt wanneer je mensen voor je neus ziet afzien." Die uitspraak vormt de drijfveer achter het programma. Hij geloofde dat lachen geen ontkenning van pijn was, maar een manier om haar draaglijk te maken.

Zelf bleef hij een gereserveerd man. Buiten zijn werk trad hij niet graag op de voorgrond: 'Al die mensen die je aanspreken, zorgden ervoor dat er veel gebeurde in mijn hoofd. Dat is trouwens nog altijd.' Bekendheid maakte het voor hem niet eenvoudiger. 'Ik had het moeilijk met mensen die te vriendelijk waren, omdat je plots bekend bent. Ik kon dat niet goed rijmen.'

Een bruggenbouwer

Zijn werk genoot brede waardering, ook buiten de entertainmentwereld. Zelfs vanuit het koninklijk paleis klonk openlijke bewondering voor de manier waarop hij moeilijke thema's bespreekbaar maakte en mensen samenbracht. Hij bereikte een groot publiek, maar verloor nooit de menselijke maat uit het oog. In een tijdperk dat steeds luider werd, koos hij voor zachtheid. En precies daarin school zijn grootste kracht.

Observator van het kleine en het oneindige

Achter de relativerende humor stond ook een man die worstelde met grotere vragen. In een van zijn laatste interviews vertelde hij over een plek in Japan waar de sterrenhemel uitzonderlijk helder zichtbaar is. Alleen al het idee om daar te staan, bezorgde hem onrust. "Als ik daar zou staan, zou ik geconfronteerd worden met de oneindigheid van het universum. Terwijl ik erover vertel, voel ik de kriebels al in mijn maag. Dat zou nog te moeilijk zijn." Amper een week later zal hij toch die confrontatie moeten aangaan.

“Het is gebeurd”: afscheid van de regisseur die Vlaanderen liet quizzen

Erik Van Looy (63), bekend als regisseur en als gezicht van De Slimste Mens ter Wereld, is donderdag onverwacht overleden aan de gevolgen van een hartstilstand tijdens een reis met zijn broer in Marrakech. Zijn dood komt hard aan: Vlaanderen verliest een vertrouwd gezicht.

“Ik wilde van kindsbeen af filmmaker en presentator worden,” zei Van Looy ooit. Die kinderdroom kwam uit. Hij brak door bij het grote publiek als regisseur van films zoals ‘Loft’ en ‘De Zaak Alzheimer’, maar groeide in de jaren daarna uit tot meer dan enkel regisseur. Vraag vandaag aan de Vlaming waar die aan denkt bij de naam Van Looy en het antwoord is waarschijnlijk ‘De Slimste Mens ter Wereld’. Meer dan twintig jaar lang presenteerde hij de quiz met een aanstekelijke lach.

Van bioscoop- tot regisseursstoel

Van Looy groeide op in Deurne en had naar eigen zeggen een zorgeloze jeugd. Zijn liefde voor film kwam al vroeg. Zo zei hij in een interview: “Het moment waarop ik wist wat ik met m’n leven wilde doen, was toen ik in de cinema ‘Jaws’ zag. Als ik geen haai kon worden, dan toch minstens acteur.” Terwijl andere kinderen buiten speelden, keek hij naar videobanden of probeerde hij scènes na te spelen met een oude camera.

De liefde voor film is nooit verdwenen. Uiteindelijk zat acteur worden er niet in, maar hij belandde wel op het RITCS in Brussel, waar hij filmregie studeerde. Van Looy raakte volledig in de ban van alles wat met film te maken had. “Het is fantastisch dat je een volle zaal kunt boeien met iets wat uiteindelijk maar een projectie van licht is,” zei hij. In 1993 verscheen zijn eerste langspeelfilm, ‘Ad Fundum’, het begin van een carrière die hem zowel in de film- als televisiewereld een vaste plek zou geven.

Van Vlaams succes tot Hollywood

De doorbraak kwam er met ‘De zaak Alzheimer’. De film was een echte kaskraker en behoort nog altijd tot de best bekeken

Vlaamse films. Hoofddrolspeler Koen De Bouw zei dat Van Looy als regisseur vertrouwen gaf en precies wist wat hij wilde, zonder zijn acteurs te beperken.

Het succes werd nog groter toen ‘Loft’ uitkwam en alle records brak. De film bracht Van Looy tot in Hollywood, waar hij een remake maakte, getiteld ‘The Loft’. De buitenlandse stap viel echter tegen: hij vertelde dat zijn creatieve vrijheid er beperkt was en dat hij zich geen regisseur voelde. De Amerikaanse droom bleek een tegenvaller, maar Van Looy liet het hoofd niet hangen.

Naast regisseur was Van Looy ook actief als interviewer bij ‘De laatste show’, waar hij heel wat internationale filmsterren sprak. Zo ontmoette hij bijvoorbeeld Meryl Streep. Later vertelde hij in het programma ‘De 3 wijzen’ hoe hij haar vroeg om een fan te groeten, die achteraf een dakloze bleek te zijn. “Het meest gênante moment uit mijn leven,” gaf Van Looy toe.

De Slimste Mens ter Wereld

Van Looy werd pas een vaste waarde in de Vlaamse huiskamers toen hij in 2004 ‘De Slimste Mens ter Wereld’ begon te presenteren. De quiz groeide uit tot een traditie waar kijkers elk jaar naar uitkeken. Collega’s zoals Philippe Geubels prezen Van Looy om zijn droge humor en aanstekelijke energie, iets wat in elke aflevering duidelijk werd. Zijn herkenbare lach, waarover de jury graag grapte vanwege de gelige tanden, werd een vertrouwde gimmick.

Ook waren er zijn stopwoordjes: “Ja ... nee ...”. Jurylid Jeroen van Koningsbrugge merkte op: “Je zegt na alles nee.” Waarop Van Looy lachte en twee zinnen later al “nee” zei. Daarnaast werd er vaak gelachen met zijn eenvoudige eetgewoontes, wat na zijn deelname aan ‘Komen Eten’ alleen maar erger werd. Natuurlijk was er ook zijn legendarische uitspraak “Het is gebeurd”, waarmee hij elke aflevering afsloot.

Van Looy was een geliefde presentator. Tom Waes omschreef hem als “een vakman, maar vooral een ongelooflijk fijne mens”. Hij laat zijn broer, zijn zoon en vele dierbaren achter. De uitvaart zal in intieme kring plaatsvinden. Vlaanderen neemt afscheid van een icoon: zijn “Het is gebeurd” zal nog lang blijven nazinderen.

Universiteit
Antwerpen

Academiejaar 2025 - 2026